

Lucjan ADAMCZUK Barbara KULCZYCKA

ANALIZA BUDŻETOW CZASU WEEKENDU - 1984

TREŚĆ

- Cz.I L.Adamczuk: Ogólna charakterystyka źródeł
danych /1-9/
- Cz.II. B.Kulczycka: Demograficzne i społeczno-zawodowe
czynniki różnicujące budżet czasu
weekendu /10-22/
- Cz.III. L.Adamczuk: Terytorialne zróżnicowanie budżetu
czasu w okresie weekendu /23-31/
- Aneks tabelaryczny /16 tablic/

Kup 20

Styczeń 69

Warszawa, 1988r.

Doc. dr hab. Helena Strzemińska
Instytut Pracy i Spraw Socjalnych
Warszawa, ul. Mysia 2

Recenzja pracy

"Analiza budżetów czasu weekendu - 1984 r"

Autorzy: Lucjan Adamczuk oraz Barbara Kulczycka CPBP 08.06.,
temat II.1.1. zad. IIb

Autorzy podjęli bardzo ważny temat badawczy dotyczący wzorów zachowań i wykorzystania czasu w dni wolne od pracy zawodowej. Reforma czasu pracy przeprowadzona przed siedmiu laty nie doczekała się dotychczas analiz i ocen społecznych efektów wprowadzenia wolnych sobót i wpływu reformy na warunki życia ludności oraz gospodarkę czasem /głównie w sferze czasu wolnego/. Autorzy wypełniają swoim opracowaniem wyraźną lukę w literaturze socjologicznej, dostarczając jednocześnie wielu przydatnych danych dla planowania społecznego.

Podstawą opracowania są wyniki badania budżetu czasu, jakie GUS przeprowadził w 1984 r. na reprezentacyjnej próbie dorosłych mieszkańców Polski. Przyjęta w badaniu metoda rotacyjna, jak też rozkład próby zapewniają reprezentatywność wszystkich dni tygodnia w okresie całego roku, w tym także weekendów. Poza ogólną charakterystyką źródeł opracowania /cz. I opracowana przez L. Adamczuka/ przedstawione zostały demograficzne i społeczno-zawodowe czynniki różnicujące budżet czasu podczas weekendu /cz. II autorstwa B. Kulczyckiej/ a także zróżnicowania terytorialne budżetu czasu /cz. III przygotowana przez L. Adamczuka/. Ponadto w pracy zamieszczone 16 tablic zawierających szczegółowe dane ilustrujące analizowane problemy.

Przedmiotem analizy jest budżet czasu populacji miejskiej aktywnej zawodowo - gdy chodzi o zróżnicowania demograficzne i

społeczno-zawodowe zaś całej ludności miejskiej w części poświęconej analizie przestrzennych różnic gospodarki czasem w dniach wolnych od pracy /sobota i niedziela/.

Zajęcia czasu wolnego przedstawione zostały na tle podstawowych czynności w budżecie czasu ograniczających czas wolny, należących do sfery potrzeb organizmu /sen/, jak też do grupy podstawowych obowiązków i powinności /praca zawodowa, zajęcia domowe, nauka, dojazdy/. Czynności i zajęcia w dni wolne od pracy analizowane są na tle budżetu czasu dnia powszedniego, co umożliwia obserwację kierunku zmian następujących po wprowadzeniu reformy czasu pracy w 1981 r.

Obraz weekendu, jaki rysuje się w wyniku analizy odbiega od wcześniejszych założeń polityki społecznej i celów, jakie przyświecały reformie czasu pracy, chociaż jest zbliżony z wynikami innych badań /w tym także IPiSS/. Czas wolny w dniach wolnych od pracy jest spożytkowany przede wszystkim na zajęcia domowe i nadrabianie zaległości z całego tygodnia, dłuższy sen oraz częściowo na wypoczynek - w większości bierny. Oznacza to, iż nie zostały zrealizowane oczekiwania polityków społecznych dotyczące zwiększenia uczestnictwa w kulturze, rekreacji, kształceniu i dokształcaniu. Jak podaje Autorka na str. 13 tylko "śladowe" odsetki badanych korzystają z kin, teatrów, koncertów. Podobnie niewielki odsetek osób uprawia czynnie życie kulturalne, zajmuje się czynnie sportem, gra na instrumentach, słucha muzyki. Na wycieczki w dni weekendowe udaje się niewiele ponad 2% badanych. Wyniki te potwierdzają wcześniejsze spostrzeżenia Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych z 1983 r. pochodzące z badań ankietowych dotyczących opinii robotników obojga płci i ich preferencji co do przeznaczenia wolnych sobót a także informacji na temat rzeczywistego wykorzystania wolnych dni.

Mniej zgodny natomiast z dotychczasowymi badaniami jest wniosek dotyczący wykorzystania wolnej soboty na dodatkowe zajęcia zarobkowe. Ważnym odkrytym przez Autorów fenomenem w warunkach Polski jest ożywienie w weekendy życia towarzyskiego, co świadczy o silnych więziach rodzinnych i środowiskowych.

Analiza według czynników demograficznych potwierdza wnioski wynikające z innych badań, iż najwięcej czasu mają osoby w skrajnych grupach wieku, ciekawe są spostrzeżenia dotyczące zachowań osób z wykształceniem wyższym /s.22/ a także wynikające z tej części analizy, która dotyczy grup społeczno-zawodowych.

Bardzo interesującą częścią opracowania są zróżnicowania regionalne i terytorialne oraz ich wpływ na gospodarkę czasem, oparte na zestawieniu danych dla 9 makroregionów. Było to nowatorskie i pracochłonne zadanie, łącznie z przedstawieniem w czytelnej graficznej formie wykrytych zróżnicowań. Analiza pokazuje znaczne różnice w sposobach spędzania weekendów wynikające nie tyle z różnego poziomu infrastruktury, ile z obyczajowości i przyjętego w danym regionie jako dominujący stylu życia. Dotyczy to wielu elementów czasu wolnego - nie tylko takich jak praktyki religijne, uczestnictwo w kulturze ale także czytelnictwo gazet i czasopism, wypoczynek czynny i bierny, spacer, rozmowy z rodziną, kontakty sąsiedzkie, ruchliwość dojazdowa. Autor wskazuje na wyraźne różnice między regionami północnymi /głównie nadmorskim/, południowo-wschodnimi, a pozostałymi. Autor wysuwa kilka hipotez wyjaśniających zaobserwowane zjawiska /np. obciążenie pracą fizyczną w przemyśle ciężkim /Śląsk/ i rolniczym charakterem regionów południowo-wschodnich, jest jednak ostrożny - i słusznie - w określaniu przyczyn i formułowaniu wniosków /s.29/.

Integralną częścią opracowania są starannie przygotowane tablice przedstawiające szczegółowe czynności czasu wolnego na

tło podstawowych grup zajęć w dobowym budżecie czasu. Są one opracowane w różnych przekrojach. Dane dotyczą dni wolnych od pracy - odrębnie wolnych sobót i niedziel - na tle danych dla dni powszednich. Przyjęto dwie miary, tj. czas przeciętny oraz procent osób wykonujących daną czynność.

Opracowanie wnosi wiele do poznania istotnego obecnie dla polityki społecznej problemu weekendów. Stanowi wartościowy przyczynek do dokonania pełnej analizy zjawisk społecznych towarzyszących wolnym sobotom, chociaż nie obejmuje takich ważnych zagadnień, jak alkoholizm /może częściowo ukryty w grupie "kontakty towarzyskie"/, nie daje także danych do oceny stopnia ucieczki do tzw. "drugich domów" /domy weekendowe, działki, ogródki/. To jednak wynika z układu danych zbieranych i opracowywanych przez GUS i jest niezależne od Autorów.

W sumie Autorzy przedstawili cenną i potrzebną analizę, nie tylko o walorach diagnostycznych ale także przydatną dla prognozowania kierunków zmian w polityce społecznej.

Warszawa, dn. 28. VII. 1988.

Budżet czasu, jako pewien typ badań społecznych, znany jest socjologom już od lat 20-tych XX wieku^{+/}. Procedura ta stosowana pierwotnie przez ekonomistów nabierała z biegiem lat coraz bardziej charakteru socjologicznych badań nad zachowaniami dużych populacji ludzkich z jednej strony, oraz badań wykorzystania czasu /use of time/ z drugiej. Obie strony tej procedury są nierozzerwalnie związane poprzez fakt, że każde ludzkie zachowanie wymaga czasu, może więc być charakteryzowane przez liczbę minut lub godzin niezbędnych na jego realizację /wykonanie/. Czas jest oczywiście tylko jednym z wymiarów ludzkiego zachowania, ponieważ jednak można go poddawać operacjom matematycznym /sumować, mnożyć, dzielić itp./ stanowi niezwykle cenną dla socjologów miarę. Badania budżetu czasu pozwalając na operowanie różnymi odmianami średnich arytmetycznych, umożliwiają również, a nawet wymagają, posługiwania się w analizie tradycyjnymi odsetkami, które informują o tym jaka część wybranej do analizy populacji realizuje /wykonuje/ dany rodzaj zajęć /czynności/. Zajęcia i czynności najczęściej wykonywane przez ludzi wyznaczają zakres przedmiotowy badań budżetu czasu. Zakres ten znajduje wyraz w liście /wykazie/ zajęć i czynności, która w różnych badaniach obejmuje od 30 do 100 zajęć łączonych zwykle w grupy /agregaty/ związane z miejscem ich wykonywania /np. w domu, poza domem/, charakterem /praca, czas wolny/ lub rodzajem potrzeb, które zaspokajają /sen, posiłki/.

W badaniach, których wyniki będą wykorzystywane w tym opracowa-

^{+/} Najnowszy i najgłębiej sięgający przegląd badań i problematyki budżetu czasu zawiera w literaturze polskiej rozprawa Marka Żelazo pt.: Badania budżetów czasu, próba weryfikacji wyników. Instytut Socjologii UŁ Łódź, 1986 s.354.

niu⁺/ lista czynności obejmowała 49 zajęć sklasyfikowanych w 7 grup. W skład każdej z grup wchodzi różna ilość czynności cząstkowych, dla których obliczono dane np. czas wolny - 19 i nauka - 2. Z punktu widzenia potrzeb zakreślonych tematem tego opracowania wydaje się celowe ograniczenie analizy do tych zajęć, które są charakterystyczne dla weekendu - a więc związanych głównie z czasem wolnym. Ponieważ jednak czas wolny stanowi tylko część dobowego budżetu czasu człowieka, konieczne jest ustalenie ile czasu przypada na pozostałe zajęcia tzn. pracę, dojazdy, zajęcia domowe, naukę a także takie, które są niezbędne dla zaspokojenia potrzeb fizjologicznych /sen, posiłki/. Oczywiście te kategorie zajęć służyć będą tylko jako punkt odniesienia dla czasu wolnego, który stanowi główny przedmiot analizy.

Badanie budżetu czasu przeprowadzone metodą rotacyjną i trwające cały rok pozwala poddawać analizie zachowania całej badanej populacji w dowolnie wybranych okresach czasu: kwartałach, miesiącach, tygodniach a nawet konkretnych typach dni tygodnia. Dzięki tej właściwości procedury badawczej stało się po raz pierwszy możliwe uzyskanie danych o budżecie czasu wszystkich wolnych od pracy sobót z jakich skorzystali Polacy w 1984r. Dotyczy to oczywiście również pozostałych typów dni tygodnia w tym i niedziel. Ponieważ metoda rotacyjna zakłada, że każdego dnia badana jest taka sama /pod względem liczebności i struktury/ podpróbka osób, oraz że podpróbki te są reprezentatywne dla całej populacji ludności objętej badaniem, mamy prawo stwierdzić, że osoby których budżet czasu zarejestrowano w sobotę i niedzielę, reprezentują wszystkich dorosłych w wieku 18 i więcej lat którzy nie mieli obowiązku pracy zawodowej w te dni.

Próba objęta badaniem budżetu czasu była bardzo duża - liczyła

+/ Jest trzecie ogólnopolskie badanie budżetu czasu przeprowadzone przez Główny Urząd Statystyczny w 1984r.; jego wyniki opublikowano w pracy zbiorowej p.t. Analiza budżetu czasu ludności Polski w latach 1976 i 1984, GUS Warszawa 1987.

47675 osób. W badaniu wzięło udział 45087 osób /94,6%/; nie zarejestrowano budżetów czasu 2578 /5,4%/ z których tylko 790 /1,7%/ odmówiło udziału w badaniu. Przytoczone dane pozwalają uznać, że ani przypadki losowe, ani świadome odmowy udziału w badaniu nie mogły w sposób negatywny wpłynąć na reprezentatywność zrealizowanej próby^{+/}. Oczywiście w tym opracowaniu wykorzystywane będą tylko dane uzyskane od osób badanych w wolne soboty i niedziele. Z założeń metody wynikało, że na każdy typ dnia tygodnia przypadąć powinno 14% próby, co zresztą zostało dość dokładnie zrealizowane, w wyniku czego w ciągu 53 niedziel uzyskano 6222 indywidualne budżety czasu /13,8%/, a w soboty 5995 budżetów /13,3%/. Z uzyskanych danych wynika, że w całej populacji z wolnych sobót skorzystało: 57,1% osób, przy czym wśród czynnych zawodowo w gospodarstwach pracowniczych 53%, a wśród mieszkańców dużych miast 71,4%^{+/}. Możliwość skorzystania z wolnej soboty jest wyraźnie zróżnicowana, tak ze względu na charakter źródła utrzymania jak i miejsca zamieszkania. Podział próby ze względu na charakter źródła utrzymania wyodrębnia cztery grupy gospodarstw domowych: pracownicze, rolnicze, robotniczo chłopskie i emeryckie. Dla badania sposobu wykorzystania weekendu najistotniejszą grupę stanowią ludność z gospodarstw pracowniczych, w skład której wchodzi 55,7% całej próby badawczej. Ta właśnie grupa ludności wyznacza podmiotowy zakres analizy budżetu czasu weekendu w drugiej części tego tekstu. W części trzeciej, poświęconej przestrzennym zróżnicowaniom gospodarowania czasem w okresie weekendu, dla określenia podmiotowego zakresu analizy przyjęte zostało kryterium miejsca zamieszkania, pozwalające podzielić

^{+/} Ocena reprezentatywności próby dokonana została przez J. Mirosław w publikacji: Analiza budżetu czasu ludności Polski w latach 1976 i 1984. GUS Warszawa 1987, s.15-25.

^{+/} Wartości te obliczono przyjmując za 100 sumę osób badanych w sobotę roboczą i wolną /rozróżnienia na roboczą i wolną sobotę dokonywali sami badani w trakcie wywiadu/.

Tablica 1. Rozkład próby badawczej budżetu czasu według typów dni tygodnia

Podział próby	Miara	Ogółem	Dni powszednie	Soboty robocze	Soboty wolne	Niedziele i święta
Dni badania	N	360 ^{a/}	255	52	53	
	%	100,0	70,9	14,4	14,7	
Osoby badane ogółem	N	45087	32870	2569	3426	6222
	%	100,0	72,9	5,7	7,6	13,8
Osoby z rodzin	N	25095	18321	1274	2006	3494
pracowniczych razem	%	100,0	73,0	5,1	8,0	13,9
czynne zawodowo	N	18296	13396	1116	1270	2514
	%	100,0	73,3	6,1	6,9	13,7
biernie zawodowo	N	6799	4925	158	736	980
	%	100,0	72,5	2,3	10,8	14,4
Osoby mieszkające w miastach - razem	N	25625	18731	1083	2287	3524
	%	100,0	73,1	4,2	8,9	13,8
100 tys. i więcej mieszkańców	N	14161	10362	511	1275	2013
	%	100,0	73,2	3,6	9,0	14,2
99999-20 tys. mieszkańców	N	7888	5746	396	676	1070
	%	100,0	72,8	5,0	8,6	13,6
19999 i mniej mieszkańców	N	3576	2623	176	336	444
	%	100,0	73,3	4,9	9,4	12,4

a/ rok 1984 miał 366 dni, z badania wyłączono jednak 6 dni świątecznych.

badanych na mieszkańców miast różnej wielkości, wsi oraz makroregionów i województw. Ponieważ weekend jest głównie zjawiskiem miejskim, analiza ograniczona zostanie do czynnych i biernych zawodowo mieszkańców wszystkich miast w Polsce, oraz mieszkańców 5 miast największych

Warszawy, Łodzi, Krakowa, Wrocławia i Poznania. Wśród czynnych zawodowo istnieje również możliwość poddania analizie budżetu czasu głównych kategorii społecznych: robotników przemysłowych /6007 osób/, robotników budowlanych /1201 osób/, pracowników niewykwalifikowanych /2042 osób/ oraz specjalistów technicznych /1817 osób/ i niotechnicznych /2121 osób/. Oczywiście, populacja ludności miejskiej /25625 osób, w próbie-56,8%/ nie jest tożsama z populacją ludności wchodzącej w skład rodzin pracowniczych /25095 osób w próbie - 55,7%/, pokrywają się one jednak w bardzo dużym stopniu, w związku z czym również ustalenia poczynione w odniesieniu do obu tych populacji mogą być potraktowane jako komplementarne.

Pozostaje jeszcze do wyjaśnienia specyfika stosowanych w analizie budżetu czasu mierników. W odróżnieniu od typowych badań socjologicznych, w których wyniki przedstawia się głównie w postaci procentowej - w badaniu budżetu czasu istnieje możliwość posługiwania się trzema powiązаныmi ze sobą miarami: 1/ średnia czasu trwania czynności /zachowania/, 2/ przeciętnym czasem wykonywania czynności /zachowania/ oraz 3/ odsetkiem osób wykonujących czynność /zajęcie/. Pierwsze dwa mierniki wyrażane są w godzinach i minutach, a różnica między nimi polega na tym, że średni czas odnosi się do wszystkich osób objętych badaniem / w danym przekroju lub grupie/, natomiast czas przeciętny obliczany jest tylko dla tej frakcji osób, która daną czynność wykonuje a którą określa miernik trzeci tzn. odsetek osób. Każdy z tych mierników ma swoje wady i zalety. Zaletą średniego czasu jest to, że pozwala on sumować czas trwania wszystkich czynności /zajęć/ wykonywanych w ciągu doby tworząc w ten sposób strukturę czynnościową doby, która w każdym przekroju zamyka się liczbą 24 godzin /1440 min./ i umożliwia bezpośrednie porównywanie sposobu gospodarowania czasem przez dowolnie wybrane kategorie ludności. Wadą tego miernika jest to, że czas trwania niektórych czynności jest dość odległy od czasu

rzeczywistego. Właśnie drugi z tych mierników usuwa w znacznym stopniu tę wadę, informuje on bowiem jak długo dana czynność jest wykonywana przez określoną kategorię osób. Ponieważ jednak każdą czynność wykonuje inna liczba osób, przeciętny czas tych czynności nie może być porównywany bezpośrednio, co z kolei jest jego wadą. Wynika z tego, że dla celów analizy opisowej /socjologicznej/ konieczne jest łączne stosowanie miernika trzeciego /odsetek/ i drugiego /przeciętny czas/. Wstępną analizę budżetu czasu dobrze jest rozpocząć od użycia wszystkich trzech mierników, pozwoli to bowiem na uchwycenie związków między nimi.

OGÓLNA STRUKTURA BUDŻETU CZASU W OKRESIE WEEKENDU

Ogólna struktura budżetu czasu będzie tu oznaczać rozkład czasu, jakim dysponuje dana kategoria społeczna w ciągu doby /24 godzin/, na śladem rodzajów zajęć. Analiza ta ma na celu określenie miejsca, rangi czy pozycji jaką poszczególne rodzaje zajęć zajmują w budżecie czasu wolnej soboty, niedzieli, w porównaniu z dniem powszednim. Zgodnie z wcześniej przyjętymi założeniami analizie poddany zostanie budżet czasu mieszkańców miast, wśród nich bowiem różnice wykorzystania czasu weekendu są najwyraźniejsze. Dane zawarte w tablicy 2 pozwalają ustalić że strukturze dnia powszedniego ludności miejskiej /czynni i bierni zawodowo - łącznie/ największe nakłady czasu związane są z zaspokojeniem potrzeb biologicznych - 10 godz. 2 min. Głównym składnikiem tej kategorii potrzeb jest sen, który pochłania średnio 7 godz. 59 min., warto tu odnotować fakt, że jest to ze społecznego punktu widzenia jeden z najbardziej stabilnych sposobów wykorzystania czasu np. mieszkańcy wsi śpią średnio 8 godz. 2 min. Jednakże czas snu mieszkańców miast zmienia się znacznie w zależności od typu dnia tygodnia: w wolną

sobotę trwa 8 godz. 27 min. a w niedzielę 9 godz. 5 min. Przy okazji warto zwrócić uwagę, że obie stosowane tu miary czasu snu tzn. czas średni i czas przeciętny dają ten sam wynik, co związane jest z tym, że dotyczą tej samej liczby osób tzn. 100% /podstawa do obliczenia

Tablica 2. Struktura dobowego budżetu czasu ludności miejskiej

według typu dnia tygodnia

Podstawowe rodzaje zajęć /czasu/	Mierniki	Dzień powszedni	Wolna sobota	Niedziela
Ogółem doba	średni	24,00	24,00	24,00
	%	x	x	x
	przeciętny	x	x	x
Czas na regenerację biologiczną /sen, posiłki/	średni	10,02	10,40	11,24
	% osób	100,0	100,0	100,0
	przeciętny	10,2	10,40	1,24
Czas na pracę zarobkową	średni	4,06	0,23	2,29
	% osób	53,3	5,9	7,5
	przeciętny	7,42	6,37	6,22
Czas na dojazdy	średni	0,48	0,28	0,41
	% osób	69,1	37,5	58,9
	przeciętny	1,10	1,14	1,10
Czas na zajęcia gospodarcze poza domem /zakupy, korzystanie z usług itp./	średni	1,19	1,23	0,10
	% osób	64,5	57,8	8,2
	przeciętny	2,03	2,24	2,01
Czas na zajęcia domowe	średni	3,24	4,27	2,44
	% osób	86,1	88,9	81,8
	przeciętny	3,56	5,00	3,20
Czas na naukę i samokształcenie	średni	0,15	0,05	0,05
	% osób	4,5	3,1	3,1
	przeciętny	5,33	2,53	2,31
Czas wolny	średni	4,06	6,34	8,28
	% osób	95,7	99,1	99,6
	przeciętny	4,17	6,37	8,30

a/ średni czas trwania zajęć /w godzinach i minutach/ -obliczany dla wszystkich badanych w dany dzień; % - odsetek wykonujących dane zajęcia w dniu badania; przeciętny czas /w godzinach i minutach/ - wykonywania zajęć obliczony tylko dla tych, którzy je wykonywali w danym dniu.

obu miar jest taka sama/. Jednakże już w odniesieniu do czasu pracy obie te miary dają inny wynik: średni czas pracy w dniu powszednim wynosi bowiem tylko 4 godz. 6 min. podczas gdy czas przeciętny wynosi 7 godz. 42 min. Różnica jest wynikiem tego, że pierwszy z nich obliczano dla 100% badanych, natomiast drugi tylko dla pracujących - tzn. 53,3% osób. Jest oczywiste, że czas pracy w wolną sobotę i niedzielę nie znika z budżetu czasu 6 - 7% mieszkańców miast, którzy z różnych względów podejmują w te dni "nie obowiązkowe" zajęcia zarobkowe, które przeciętnie pochłaniają im prawie 6 i pół godziny. Średni czas dojazdów ulega również istotnym zmianom ze względu na dzień tygodnia: najkrótszy jest w wolną sobotę - 28 min., przy czym różnica w stosunku do dnia powszedniego wynika wyłącznie ze zmniejszenia się odsetka osób wychodzących z domu, a nie z rzeczywistego czasu trwania samej jazdy, lub dojeżdżania do określonego celu, czas ten jest bowiem w wolną sobotę nawet dłuższy /1 godz. 14 min./ niż w dniu powszednim.

Zajęcia wykonywane poza domem /głównie zakupy, załatwianie różnych spraw w urzędach/ wymagają w dniu powszednim średnio 1 godz. i 19 min. i prawie tyle samo w wolną sobotę, natomiast w niedzielę zanikają prawie zupełnie /10 min./. Oczywiście, czas przeciętny tych zajęć jest znacznie większy - wynosi ok. 2 godziny i ulega tylko niewielkim zmianom, ponieważ jednak w niedzielę 8,2% osób wykonuje te zajęcia /w stosunku do 64,5% w dniu powszednim/ czas średni ulega dużym zmianom. Inaczej kształtują się obciążenia zajęciami domowymi: we wszystkie dni tygodnia angażują one 82 - 89% osób. Mimo niewielkich różnic w liczbie osób, które zajęcia te wykonują, to jednak ich przeciętny czas ulega dużym wahaniom: w sobotę wynosi on 5 godzin a w niedzielę 3 godz. 20 min. /w dzień powszedni 3 godz. 56 min./. Pociąga to również duże zmiany w średnim czasie trwania tych zajęć.

Dla ustalenia obciążeń jakie niesie z sobą nauka i samokształcanie - szczególnie w odniesieniu do młodzieży - wprowadzono w badaniach budżetu czasu, rejestrację czasu przeznaczonego na te zajęcia. Jest to suma czasu związana z nauką w szkole, na uczelni, w bibliotekach oraz w domu. Odsetek osób, które zarejestrowały ten typ zajęć jest jednak bardzo niewielki i nie przekracza 5% całej populacji, a w związku z tym udział tego czasu w strukturze doby jest niewielki 5 - 15 min. Jeżeli czas ten obliczyć dla tych kilku procent uczących się, to przeciętnie nauka pochłania im od 5 godz. 33 min. w dni powszednie do 2 godz. 31 min. w niedziele. Czas ten dotyczy głównie studentów oraz niewielkiej części młodzieży szkół średnich, co jest związane z tym, że dolna granica wieku osób objętych badaniem budżetu czasu wynosiła 18 lat.

Najbardziej rozbudowaną i interesującą socjologa częścią struktury dobowego budżetu czasu jest oczywiście czas wolny. W dniu powszednim mieszkaniec miasta ma do dyspozycji średnio 4 godz. i 6 min. czasu wolnego. Jest on dostępny prawie wszystkim - 95,7% zarejestrowało jego obecność w swoich budżetach. W wolną sobotę jego ilość wzrasta do 6 godz. i 34 min. a w niedziele do 8 godz. i 28 min. zajmując 1/3 doby. Czas ten może być oczywiście wykorzystany w różny sposób: czynny lub bierny, dla rekreacji fizycznej, uczestnictwa w zajęciach kulturalnych, życia towarzyskiego, rodzinnego, lub też wypoczynku całkowicie biernego. W II części tego tekstu omówione zostaną sposoby wykorzystania czasu wolnego w powiązaniu z cechami demograficznymi i społecznymi osób badanych.

B. Kulczycka

Część II DEMOGRAFICZNE I SPOŁECZNO-ZAWODOWE CZYNNIKI
ROŻNICUJĄCE BUDŻET CZASU WEEKENDU

Wyniki badania dobowego budżetu czasu dają szansę analizy sposobu gospodarowania nim w wolne soboty i niedziele na tle struktury jego wykorzystania w dni powszednie. Analiza taka stanowi uzupełnienie i rozszerzenie tematyczne oraz zakresowe przedstawionego już wcześniej opracowania na temat uwarunkowań sposobów wykorzystania weekendów.⁺

Ogólna charakterystyka wykorzystania czasu przez ludność
w gospodarstwach pracowniczych

Badanie dobowego budżetu czasu uwzględnia bardzo szczegółowy podział podstawowych czynności i działań. W opracowaniu tym, zwłaszcza jeśli chodzi o sferę tzw. obowiązku /praca, zajęcia poza domem, zajęcia domowe/posługiwać się będziemy w analizie jedynie hasłami ogólnymi, wywoławczymi. Sfera ta stanowi dla nas bowiem przede wszystkim odniesienia dla dywagacji związanych z tematem zasadniczym, którym jest udział zajęć i działań o charakterze rekreacyjnym zarówno w całości dobowego budżetu czasu, jak i w strukturze czasu wolnego.

Sposób opracowania danych w materiałach źródłowych GUS /odrębnie dla sobót i niedziel/ narzucił z góry sposób analizy. Jest to jednak o tyle uzasadnione, że struktura wykorzystania tych dni jest rzeczywiście różna, mimo że z punktu widzenia formalnego /ustawowego/ powinny one być jednakowo wolne od pracy i obowiązków. Rzeczywistość odbiega jednak od założeń - czas obowiązku w znacznym stopniu przenika do obu dni weekendowych, do każdego jednak

+ Zob., L.Adamczuk B.Kulczycka: Sposób wykorzystania weekendów w Polsce, Instytut Turystyki Warszawa 1987. CPBP 08.06

w innym stopniu. Wolne soboty to czas w znacznie większym stopniu wypełniony obowiązkami - zwłaszcza intensyfikują się zajęcia domowe. Wzrasta - w porównaniu z dniem powszednim - zarówno odsetek osób je wykonujących /z 85 do 90%/ - jak i czas przez nie pochłaniany /z 3,52 godzin, do 5,14/. Przypomnijmy, że chodzi tu o takie zajęcia jak: przygotowanie posiłków, zmywanie, sprzątanie, pranie, prasowanie, szycie, opieka nad dziećmi i osobami niepełnosprawnymi, wszelkiego typu reperacje związane z domem i znajdującymi się w nim urządzeniami itp.

Zajęcia poza domem - a więc zakupy, korzystanie z usług służby zdrowia a także załatwianie spraw w urzędach - kształtują się w wolne soboty na niewiele niższym poziomie niż w dni powszednie jeśli chodzi o odsetek wykonujących osób /60,7% - 55,3%/ - trwają natomiast zdecydowanie dłużej /1,54 godz. - 2,31 godz./.. Ten typ zajęć - prawdopodobnie dlatego, że związany jest w dużej mierze z działalnością różnego typu instytucji w niedzielnym budżecie czasu na znacznie zmniejszony zasięg społeczny /8,6%, 1,57 godz./.. Przeciwnie niż zajęcia domowe, których w niedzielę nie wykonuje tylko o 5 pkt mniej osób niż w dni powszednie i które trwają tylko o 23 min. krócej.

Dla sporego odsetka osób soboty i niedziele są dniami normalnej, pełnowymiarowej pracy zawodowej /8,5% - 9,6%/.

Poważną pozycję w budżecie czasu stanowią wszelkiego typu dojazdy - w dni powszednie dojeżdża 75,5%, w wolne soboty - 38,0% w niedziele - 59,4%. Przeciętny czas tych dojazdów wynosi odpowiednio: 1,11 - 1,15 - 1,09 godz.

Czas poświęcony na potrzeby fizjologiczne - przede wszystkim na sen - w wolne soboty jest o 44 min, a w niedzielę - o 1,76 godz. dłuższy aniżeli ma to miejsce w dni powszednie.

Czas wolny populacji miejskiej różnicowany jest w dni powszednie, wolne soboty i niedziele przede wszystkim ilością czasu będącego w dyspozycji: w dzień powszedni - 3,41 godz., wolną sobotę - 6,25 godz., niedzielę - 8,22 godz.

Spśród czynników składających się na budżet czasu wolnego w opracowaniu tym wzięta została pod uwagę większość. Mianowicie czytelnictwo książek, czytelnictwo gazet i czasopism, oglądanie TV, słuchanie radia, słuchanie muzyki i gra na instrumentach, czynny udział w zajęciach kulturalnych, pobyt w teatrze lub na koncercie, w kinie, spotkania, wizyty i zabawy o charakterze towarzyskim, hobby, praktyki religijne, rozmowy z rodziną, prace społeczne. A także działania z punktu widzenia badań nad turystyką i czynną rekreacją najistotniejsze: czynne uprawianie sportu, wycieczki i spacer. Oraz - jako przeciwieństwo tego sposobu wykorzystania czasu - wypoczynek bierny. Jako tendencję dominującą przyjąć można rozszerzanie się zasięgu społecznego poszczególnych czynności ^{czasu wolnego} w dni weekendowe w porównaniu z dniami powszednimi. - w różnym jednakże stopniu dla poszczególnych działań. Wyjątek stanowi praca społeczna. Aczkolwiek jest ona marginalna /1%/ jeśli chodzi o odsetek wykonujących ją osób to jednak ci, którzy decydują się poświęcić jej swój wolny czas, dwukrotnie częściej czynią to w dni powszednie niż weekendowe.

Niezależnie od rodzaju dnia pozostaje na takim samym poziomie czytelnictwo gazet i czasopism. Nieznacznie w niedzielę wzrasta czytelnictwo książek, słuchanie radia, uprawianie sportu, rozmowy w gronie rodzinnym.

Dni weekendowe są w porównaniu z dniem powszednim okresem szczególnie ożywionego życia towarzyskiego. W dni powszednie, wolne soboty i niedziele odpowiednio utrzymuje kontakty towa-

rzyskie /bywanie lub przyjmowanie gości/: 15,5%, 36,7%, 52,8%, przy czym najdłużej trwające spotkania notujemy w soboty /3,17 godz./ następnie w niedziele /3,11 godz./.

W dni powszednie są one z oczywistych względów prawie o godzinę krótsze. W dni weekendowe zdecydowanie intensyfikują się spacery. W dni powszednie chodzi na nie 13,4% populacji miejskiej, w soboty już 24,2%, a w niedzielę - 44%. Czas ich trwania nie wykazuje tak dużych różnic, niemniej w soboty i niedziele wydłuża się /powsz. - 1,19 godz., w sob. - 1,32 godz. w niedz. - 1,38 godz./. W weekendy więcej osób ogląda telewizję /powsz. 79,2%, w sob. 89,4%, w niedz. 92,3%/, poświęcając na to więcej czasu /analogicznie: 1,57 godz., 3,07 godz., 3,20 godz. A także - częściej i dłużej na miejsce tu, odpoczynek bierny /zasięg społeczny odpowiednio: 29,5%, 34,8%, 40,4%, czas trwania: 1,05 godz., 1,13 godz., 1,15 godz./.

Dniem najbardziej powszechnych praktyk religijnych jest niedziela.

Struktura wykorzystania czasu wolnego zdeterminowana jest zatem przede wszystkim przez telewizję.

Stosunkowo poważną pozycję - zwłaszcza w dni weekendowe - stanowią praktyki religijne, życie towarzyskie i spacery. Jedną trzecią badanych w każdą niedzielę czyta przez mniej więcej godzinę gazety i czasopisma. Dwiekrotnie mniej osób zagląda w tym czasie do książek. Z kin, teatrów, koncertów korzysta śladowa część ludności. Podobnie - niewielki odsetek osób uprawia aktywnie życie kulturalne, zajmuje się czynnie sportem, gra na instrumentach lub słucha muzyki.

Na wycieczki w dni weekendowe udaje się niewiele ponad 2%, a trwają one ok. 6 godzin.

A zatem - czas wolny pozostający w dyspozycji badanych wykorzystywany jest przede wszystkim na zajęcia typu biernego.

Formy aktywne - to przede wszystkim spacery, uprawiane zwłaszcza w niedziele, kiedy to udaje się na nie 44% osób na przeciętnie 1,38 godziny oraz - w zaskakującym wymiarze - życie towarzyskie.

Wart podkreślenia jest fakt, że zarówno w soboty jak i w niedziele ponad 1/3 badanych oddaje się tzw. odpoczynkowi biernemu - przeciętnie przez 1,15 godz. po prostu nie robiąc.

Zróżnicowanie gospodarowania czasem według płci i wieku

Analiza danych tabl. 2 potwierdza spostrzeżenia zawarte w poprzednim opracowaniu "Demograficzne i społeczne uwarunkowania sposobów wykorzystania weekendów" w kwestii różnic budżetów czasu kobiet i mężczyzn. Kobiety znacznie bardziej obciążone są zajęciami związanymi z prowadzeniem domu i wychowaniem dzieci; zarówno w dni powszednie jak weekendowe wykonuje je ok. 95%. Tyle samo mniej więcej czasu poświęcają na nie w niedziele /ok. 4,5 godz./ natomiast w wolne soboty o dwie godziny dłużej. Mężczyźni wykonują zajęcia domowe mniej powszechnie /71,0% w dni powszednie i 79% w wolne soboty/ i w wymiarze czasu przeciętnie o połowę krótszym. W niedziele odsetek ten znacznie spada, a czas poświęcony przez mężczyzn, kurozy się.

W dni powszednie również kobiety znacznie częściej wykonują "zajęcia poza domem" - w dni weekendowe natomiast proporcje wykonujących je mężczyzn i kobiet wyrównują się. Z tym, że przeciętny czas poświęcony na ten cel przez mężczyzn jest nieco dłuższy.

W badanej populacji miejskiej kobiety częściej /o 25 pkt procent/ nie pracowały zawodowe mniej czasu w ich budżecie zajmują też dojazdy. Natomiast obciążenie obowiązkami w dużym stopniu

zależy od wieku; największe jest ono w okresie wzmożonej aktywności rodzinnej i zawodowej, tzn. w wieku 25-55 lat. W tym też okresie częściej zdarza się sytuacja braku czasu wolnego w ogóle, szczególnie w dni powszednie.

Tabela 3.

Czas wolny w dobowym budżecie czasu według płci i wieku w godz. i min.

Wiek	Dzień powszedni		Wolno soboty		Niedziele	
	mężczy- źni	kobie- ty	mężczy- źni	kobie- ty	mężczy- źni	kobie- ty
18-24 lata	4,52	3,52	8,49	7,04	9,50	7,56
25-34 "	3,50	2,57	7,38	5,07	9,01	7,04
35-44 "	3,56	2,47	7,53	5,07	9,37	7,16
45-54 "	4,09	2,55	7,48	5,14	9,49	7,24
55-64 "	5,07	3,42	6,54	5,10	10,17	7,49
65 i więcej	6,50	5,47	7,22	6,34	10,06	8,25

Najwięcej czasu wolnego do zagospodarowania zarówno w dni powszednie jak weekendowe mają mężczyźni i kobiety w skrajnych grupach wieku. Notuje się jednak różnicę w wymiarze tego czasu na korzyść mężczyzn - wynosi ona ok. godziny w grupach skrajnych, natomiast w pozostałych przedziałach wieku różnica ta znacznie wzrasta, sięgając w niektórych przypadkach nawet do 3 godzin /niedziela, grupa wieku 35-64 lata/.

Niektóre formy spędzania czasu wolnego charakterystyczne są dla określonych kategorii wiekowych - np. czytelnictwo książek jest udziałem przede wszystkim osób najmłodszych zarówno wśród kobiet jak mężczyzn. Podobnie - słuchanie muzyki lub gra na instrumentach, a także chodzenie do kina. Wyssokie odsetki udziału życia towarzyskiego w budżecie czasu to - zwłaszcza w dni powszednie i wolno soboty - wynik zachowań młodzieżowych.

Audytorium radiowe to także przede wszystkim najmłodszy - ale i najstarsi. Praca społeczna podejmowana jest raczej w wieku dojrzałym. Inaczej rysuje się sytuacja w przypadku praktyk religijnych. Otóż w dni powszednie i wolne soboty są one celebrowane głównie przez najstarszą grupę wieku /ponad 65 lat/ zwłaszcza kobiety. Natomiast w niedziele proporcje osób uczestniczących w praktykach religijnych są w poszczególnych grupach wieku nieznacznie zróżnicowane.

Najbardziej zależne od wieku są dwie jego skrajne formy spędzania czasu wolnego: wypoczynek bierny oraz najbardziej aktywne jego formy.

Tabela 4.

Wypoczynek bierny w dobowym budżecie czasu według płci i wieku /w %/

W i e k	Dzień powszedni		Wolne soboty		Niedziela	
	mężczy- źni	kobie- ty	mężczy- źni	kobie- ty	mężczy- źni	kobie- ty
18-24 lata	30,9	20,3	27,7	22,4	33,7	24,2
25-34 "	31,3	14,2	34,3	19,2	40,3	28,0
35-44 "	36,4	16,3	41,4	28,0	50,8	32,1
45-54 "	44,1	27,3	54,6	40,3	54,5	43,4
55-64 "	50,9	38,2	64,1	35,3	56,8	55,6
ponad 65 lat	79,9	72,3	81,8	64,3	71,0	70,1

Reguła wzrostu odsetka odpoczywających w sposób bierny w każdej kolejnej, starszej grupie wieku ma jedno odstępstwo: jest nim zachowanie kobiet w wieku 25-44 lata w dni powszednie: odpoczynek bierny zdarza się im rzadziej aniżeli kobietom młodszym.

W najstarszych grupach wieku czas trwania tego typu wypoczynku jest najdłuższy - np. w wolne soboty osiąga wymiar 2,22 godz. dla mężczyzn i 2,34 godz. dla kobiet. Analogiczne dane

dla grupy 18-24 lata wynoszą odpowiednio: 0,49 godz. i 1,00 godz.,
a dla grupy w wieku 35-44 lata: 1,16 godz. i 0,54 godz.

Dość trudno dostrzec się prawidłowości związanych z płcią
i wiekiem badanych w przypadku spacerów.

Tablica 5. Spacer w dobowym budżecie czasu w zależności
od płci i wieku /w %/

W i e k	Dzień powszedni		Wolna sobota		Niedziela	
	mężczy- źni	kobie- ty	mężczy- źni	kobie- ty	mężczy- źni	kobie- ty
18-24 lata	16,8	24,8	23,8	39,4	46,2	49,8
25-34 "	12,7	18,3	25,3	26,8	51,3	48,0
35-44 "	10,2	7,8	24,6	20,3	44,7	37,6
45-54 "	11,9	7,0	25,8	15,8	42,3	36,0
55-64 "	16,5	10,3	24,4	11,2	45,8	36,1
poza 65 lat	27,4	17,2	27,3	21,4	41,9	25,3

Nasilenie spacerów obserwujemy w niedzielę. W dni powszednie
i wolne soboty spacerują częściej młode kobiety, /prawdopodobnie
z dziećmi/ w niedzielę częściej wychodzą na spacer mężczyźni.
Wyjątek stanowi młodzież w wieku 18-24 lata wśród której udział
spacerujących przedstawicieli obu płci jest zbliżony. Wynika z tego
że niedzielne spacery młodzi ludzie odbywają wspólnie, natomiast
w rodzinach w czasie gdy kobiety przygotowują posiłek - mężczyźni
wychodzą z domu wyprowadzając ze sobą dzieci.

Kwestia spacerów - jako jednego z nielicznych przejawów
zachowań zawierających elementy rekreacji fizycznej podejmowa-
nych w zauważalnej skali przez ludność miejską - powinna być
dość szczegółowo potraktowana w przygotowywanych badaniach nt.
kultury wypoczynku. Bardzo niewiele bowiem można na podstawie
istniejących materiałów powiedzieć na ich temat. Jaka jest mo-
tywacja ich podejmowania; kulturowa /wzory/, towarzyska, rodzinna,

wynikająca z potrzeby ruchu - czy może z innych względów?
W jakim składzie się odbywają? Czy są bezcelowym przemieszcza-
niem się - czy służą jednocześnie celom poznawczym? Czy odbywają
stale na tym samym terenie? Czy spacer jest przyjemnością -
czy obowiązkiem? Jeśli obowiązkiem - to z czego to wynika?
Czas przeznaczony na spacer wynosi w zależności od płci, wieku
i dnia tygodnia od mniej więcej godziny do półtorej podczas
gdy zasięg ich w niedziele obejmuje od 25% do 50% populacji
miejscowej. Jest to zatem zjawisko o sporym zasięgu społecznym.

Nie można tego niestety powiedzieć ani o czynnym uprawianiu
sportu, ani o wycieczkach. Jak już poprzednio wspomniano, są to
pod względem zasięgu społecznego zjawiska marginalne. Czynne
uprawianie sportu dotyczy prawie wyłącznie najmłodszej grupy
wiekowej /częście chłopów/- co prawdopodobnie związane jest
z zajęciami szkolnymi lub akademickimi częściej bowiem odbywa się
w dni powszednie. Zajęcia te pochłaniają od 1/2 godz. do ponad
2 godzin.

Na wycieczki jeździ również przede wszystkim młodzież,
raczej chłopcy - najczęściej w wolne soboty /m = 5,9, k = 3,6/.

Wycieczki zagospodarowują większość dnia - trwają bowiem od
4 do blisko 8 godzin.

Zróżnicowanie zagospodarowania czasu według grup społeczno-zawodowych

Porównanie struktury wykorzystania czasu wolnego i zasięgu
społecznego, poszczególnych składających się nań czynności -
wskazuje na pewne różnice między niektórymi grupami społeczno-
zawodowymi. Dla przykładu porównamy tu czas wolny specjalistów
w zawodach technicznych i nietechnicznych. Różnice występują

przede wszystkim w typie czytelnictwa: specjaliści w zawodach nietechnicznych częściej czytają książki - natomiast specjaliści w zawodach technicznych czasopisma i gazety. Technicy prowadzą nieco bardziej aktywne życie towarzyskie /zwłaszcza w czasie weekendów/, częściej zajmują się czynnościami typu hobby, częściej /i dłużej/ odpoczywają w sposób bierny. Humaniści natomiast w nieco większym stopniu preferują kino i spacer.

7.6. *Tabela 6.* Oglądanie telewizji w budżecie czasu wybranych grup społeczno-zawodowych

Grupa społeczno-zawodowa	Dni powszednie		Wolne soboty		Niedziele	
	% wykonywujących	czas trwania	% wykonywujących	czas trwania	% wykonywujących	czas trwania
Ogółem:	77,8	1,45	86,6	2,57	90,7	3,16
w tym:						
Prac. adm.-biur.	77,5	1,58	88,0	2,57	92,5	3,13
Spec. w zawodach technicznych	78,1	1,45	86,4	3,04	89,4	3,17
Spec. w zawodach nietechnicznych	74,8	1,54	89,2	2,58	90,1	2,59
Prac. w zawodach związanych z transportem, handlem i usługami	78,1	2,01	90,2	3,19	93,0	3,22
Robotnicy w zawodach przem. i pokrewnych	75,3	2,06	88,2	3,27	93,2	3,36
Robotnicy w zawodach budowlanych i pokrewnych	84,5	1,45	91,7	3,34	94,6	4,09
Pracownicy i rob. niewykwalifikowani	69,0	1,42	84,7	2,49	86,6	3,01

Zróżnicowanie uczestnictwa w zajęciach czasu wolnego zaprezentujemy, przykładowo w odniesieniu do oglądania telewizji, życia towarzyskiego i spacerów. Największe zróżnicowanie w zasięgu i czasie oglądania programów telewizji występuje między robotnikami budowlanymi /najwyższe wskaźniki/, a robotnikami niewykwalifiko-

wymi /najniższe wskaźniki/. Inaczej jednak kształtuje się sytuacja w odniesieniu do życia towarzyskiego, które koncentruje się głównie w niedzielę /52,2%. Robotnicy niewykwalifikowani są w tym zakresie najmniej aktywni podczas, gdy najbardziej aktywni są pracownicy administracyjno-biurowi.

Spacery również koncentrują się w niedzielę /34,2% i zróżnicowanie w tym zakresie jest bardzo duże, bierze w nich udział 53,8% specjalistów inżyniersko-technicznych i tylko 26,8% robotników niewykwalifikowanych.

Tablica 7. Życie towarzyskie w budżecie czasu wybranych grup społeczno-zawodowych

Grupa społeczno-zawodowa	Dni powszednie		Wolne soboty		Niedziele	
	% wykonujących	czas trwania	% wykonujących	czas trwania	% wykonujących	czas trwania
Ogółem:	18,2	2,10	34,1	3,06	52,2	3,07
w tym:						
Prac.adm.-biur.	16,0	2,06	33,8	3,31	58,6	3,14
Spec.w zawodach technicznych	16,3	2,28	46,4	3,40	52,4	3,07
Spec.w zawodach niotechnicznych	17,9	2,10	33,1	3,02	49,6	2,50
Prac.w zawodach związanych z transportem, handlem i usługami	14,9	2,17	37,0	2,54	54,9	3,07
Robotnicy w zaw. przemysłowych i pokrewnych	15,0	2,20	38,1	3,28	55,8	3,28
Robotnicy w zaw. budowlanych i pokrewnych	15,2	2,27	47,2	3,33	50,9	3,26
Pracownicy i robotnicy niewykwalifikowani	11,1	2,05	41,9	3,25	43,5	3,05

78 8
Tablica 8. Spacery w budżecie czasu wybranych grup społeczno-zawodowych

Grupa społeczno-zawodowa	Dni powszednie		Wolne soboty		Niedziele	
	% wykonujących	czas trwania	% wykonujących	czas trwania	% wykonujących	czas trwania
Ogółem	11,2	1,10	21,0	1,31	34,2	1,34
w tym:						
Prac. adm.-biur.	9,4	1,06	26,8	1,30	42,4	1,39
Spec. w zawodach technicznych	11,7	1,06	29,3	1,35	53,8	1,43
Spec. w zawodach niotechnicznych	13,0	1,08	24,8	1,19	45,7	1,34
Prac. w zawodach związanych z transportem, handlem i usługami	6,9	1,17	22,0	1,35	38,5	1,43
Robotnicy w zawodach przemysłowych i pokrewnych	8,3	1,14	14,7	1,38	40,2	1,33
Robotnicy w zawodach budowlanych i pokrewnych	7,3	1,10	13,1	1,25	41,3	1,48
Pracownicy i robotnicy niewykwalifikowani	5,9	0,56	15,3	1,19	26,8	1,35

Uwagi końcowe

Zaprezentowane wyniki stanowią uzupełnienie wykonanego już opracowania na temat demograficznych i społecznych uwarunkowań sposobów wykorzystania weekendów przez ludność miejską.

Obserwujemy ubieżności w rejestrowanych tendencjach. A zatem potwierdza się fakt, że tzw. sobotnio-niedzielny czas wolny dla większości osób jest także czasem obowiązku. Zwłaszcza wolne soboty to dzień uzupełnienia waległych prac domowych, w instytucjach, robienia zakupów i dodatkowej pracy zarobkowej. Jeżeli odpoczynek, to przede wszystkim w domu. W niedziele wymiar czasu

23/ wolnego będącego w dyspozycji jest większy - jego wykorzystanie jednak w dużym stopniu dyskusyjne, wykorzystanie jest jednak niewielkie. Wyjazdy wypoczynkowe na tle weekendowej struktury wykorzystania czasu stanowią w gruncie rzeczy margines.

Niektóre kategorie osób wyłamują się, a raczej próbują wyłamać poza ten schemat. Daje im na to szansę przede wszystkim sytuacja rodzinna, życiowa: są to ludzie młodzi i młodszy, uczniowie i studenci - oraz emeryci. Łączy ich brak obciążenia pracą zawodową i sytuacja rodzinna.

Pewne tendencje w kierunku intensyfikacji wypoczynku, wychodzenia z nim poza dom - w tym także wyjazdy, obserwuje się wśród osób z wyższym wykształceniem.

Nie zmienia to jednak faktu, że większość szczególnie tych pozostałych w okresie największej aktywności rodzinnej i zawodowej wypoczywa niewiele, a jeżeli - to w sposób bierny, nie dający szans regeneracji sił i nie spełniający podstawowych wymagań profilaktyki zdrowotnej.

Prześledzenie zaprezentowanych tu wyników nasuwa przypuszczenie, że gdyby nawet ludzie mieli dostateczne środki finansowe a infrastruktura i organizacja wypoczynku funkcjonowały bez zarzutu - to nie wyjeżdżaliby wiele częściej z powodu nie tylko braku czasu - ale sił i energii.

Nasuwa się tu porównanie z dokonaną wcześniej analizą sposobów wykorzystania urlopów /na podstawie badań GUS 1969-1983/. Otóż w obu przypadkach, tzn. wykorzystanie weekendów i urlopów, tendencje są bardzo zbliżone: czas wolny pochłaniany jest przede wszystkim przez różnorodne czynności i prace związane z domem i zdobywaniem dodatkowych środków na jego utrzymanie.

L. Adamczuk

Część III. TERYTORIALNE ZROZNICOWANIE BUDŻETU CZASU
W OKRESIE WEEKENDU

Sposób gospodarowania czasem w okresie weekendu ma związek nie tylko z cechami demograficznymi i społecznymi ludzi, ale i z ich sytuacją ekologiczną określoną takimi czynnikami jak charakter miejsca zamieszkania /miasto lub wieś/ odległość od centrów, czy wreszcie usytuowanie na obszarze kraju /region/. Weekend, jako charakterystyczny zespół zachowań związanych ze zwiększoną ilością czasu wolnego jest właściwy ludności mieszkającej w miastach. Miasta te są jednak bardzo różne, nie tylko pod względem wielkości i infrastruktury służącej do zagospodarowania czasu wolnego, ale również pod względem ich miejsca w sieci osiedleńczej oraz własnej tradycji kulturowej. Ostatnie badanie budżetu czasu, ze względu na dużą liczebność próby i jej losowe rozłożenie na obszarze kraju, stwarzają szansę podjęcia analizy gospodarowania czasem w przekrojach regionalnych /terytorialnych/ a w niektórych przypadkach nawet konkretnych miast. W badaniach socjologicznych stosuje się często, jako zmienną różnicującą /niezależną/, wielkość miejscowości zamieszkania, wyrażaną przez liczbę mieszkańców. Zmienna ta ma charakter syntetyczny i zespołowy zarazem. Wiadomo bowiem, że jest ona skorelowana bardzo silnie z kilkoma innymi cechami miejscowości, takimi jak liczba instytucji i urządzeń kulturalnych rekreacyjno - sportowych, oświatowych, gospodarczych czy społecznych, które w różny sposób angażują czas mieszkańców. Wiadomo, że duże miasta mają lepszą infrastrukturę niż małe, co powinno znajdować swoje odbicie w częstotliwości podejmowania zajęć rejestrowanych w badaniach budżetu czasu, szczególnie w okresie weekendu. W części tak jest istotnie, o czym świadczą dane zawarte w tablicy 9 ; odsetek

czytających, książki, chodzących do kina, teatru, opery jest większy w dużych miastach niż w małych. Podobny związek z wielkością miejsca

Tablica 9. Odsetek osób realizujących w sobotę i niedzielę wybrane zajęcia czasu wolnego według wielkości miejsca zamieszkania

Zajęcia czasu wolnego		Miasta o liczbie ludności		
		100 tys. i więcej	20-100 tys.	poniżej 20 tys.
Czytanie książek	sobota	17,5	13,3	12,8
	niedziela	21,7	17,3	17,7
Pobyt w kinie	sobota	3,2	2,5	2,4
	niedziela	4,4	3,9	2,7
Spacery	sobota	29,4	23,1	23,2
	niedziela	48,5	46,4	41,3
Oglądanie imprez i występów sportowych	sobota	0,9	0,9	0,3
	niedziela	1,9	2,4	2,5
Czynne uprawianie sportu	sobota	0,9	0,7	0,3
	niedziela	1,1	0,2	0,5
Odpoczynek bierny	sobota	41,2	40,5	37,8
	niedziela	44,2	48,2	41,5

zamieszkania wykazują jednak również zajęcia nie wymagające specjalnej infrastruktury np. spacer, lub odpoczynek bierny, co wskazuje, że mogą one być motywowane innymi czynnikami natury obyczajowej, wielkomiejskim stylem życia. Większość zajęć czasu wolnego nie różnicuje się jednak w sobotę i niedzielę ze względu na wielkość miasta /por. tablice aneksu/.

Do znacznie ciekawszych spostrzeżeń prowadzić może analiza danych budżetu czasu w układzie makroregionów statystyczno - ekonomicznych lub kulturowych. Wprowadzić pojęcie makroregionu statystyczno - ekonomicznego nie zostało przez GUS wyraźnie sprecyzowane, niemniej w

TERYTORYALNY PODZIAŁ POLSKI
/wg województw/
MAKROREGIONY

niektórych opracowaniach wewnętrznych tej instytucji analizuje się dane statystyczne w przekroju 9 makroregionów. Również część wyników ostatniego badania budżetu czasu opracowano w przekroju makroregionów. W skład każdego z makroregionów wchodzi od 4 do 8 województw jako jednostek podstawowych. Liczba osób objętych badaniem budżetu czasu pozostaje w dość ścisłym związku z liczbą osób faktycznie w tych regionach mieszkających, co pozwala sądzić, że wyniki badania mogą być w dużym stopniu reprezentatywne dla całej ludności tych obszarów /por. tabl. 40/. Analiza danych w układzie makroregionów jest więc możliwa, jednakże wykonane przez GUS obliczenia nie uwzględniły podziału próby ze względu na miejsce zamieszkania. W rezultacie uzyskane dane dotyczą budżetu czasu zarówno ludności miejskiej jak i wiejskiej łącznie. Dla badania sposobu wykorzystania czasu w okresie weekendu ma to duże znaczenie, gdyż ludność wiejska nie ma wolnej soboty, co w znacznym stopniu obniża ogólną ilość czasu wolnego, mimo to jednak jest go w tym dniu na wsi więcej niż w dniu powszednim. Z danych zamieszczonych w tabl. 40 wynika, że odsetek ludności miejskiej jest w poszczególnych makroregionach bardzo różny; najwyższy w południowym - 72,6% /Śląsk/ a najniższy we wschodnim 43 - 44%. Różnice te należy oczywiście brać pod uwagę przy interpretacji wyników badań, nie wykluczają one jednak możliwości dokonywania porównań między makroregionami i napewno nie wszystkie różnice w gospodarowaniu czasem mogą być nimi wyjaśnione. Wskazuje na to fakt, że ilość czasu wolnego w makroregionie o najwyższym udziale ludności miejskiej tzn. południowym - wynosi w wolną sobotę 6 godz. 19 min., podczas gdy w makroregionie o najniższym udziale - środkowo-wschodnim - 6 godz. 16 min.. W przeciwieństwie do czasu wolnego, czas pracy różnicuje się jednak bardzo wyraźnie w zależności od makroregionu - nie koniecznie jednak zgodnie z kryterium

Tablica 10. Liczebność próby badawczej budżetu czasu według makroregionów

Makroregiony	Próba badawcza		Populacja ludności Polski w 1984r.		
	N	%	w tys.	%	% ludności miejs.
Ogółem	22898	100,0	37340	100,0	60,2
Północny	2433	10,6	3697	9,9	69,0
Północno-wschodni	1250	5,5	2185	5,8	53,0
Południowo-zachodni	2673	11,7	3979	10,7	67,3
Środkowo-zachodni	3139	13,7	5445	14,6	56,8
Środkowy	1907	8,3	3102	8,3	61,0
Stożeczny	2836	12,4	4580	12,3	63,5
Środkowo-wschodni	1086	4,7	2012	5,4	43,2
Południowy	4442	19,4	6971	17,6	72,6
Południowo-wschodni	3132	13,7	5769	15,4	44,4

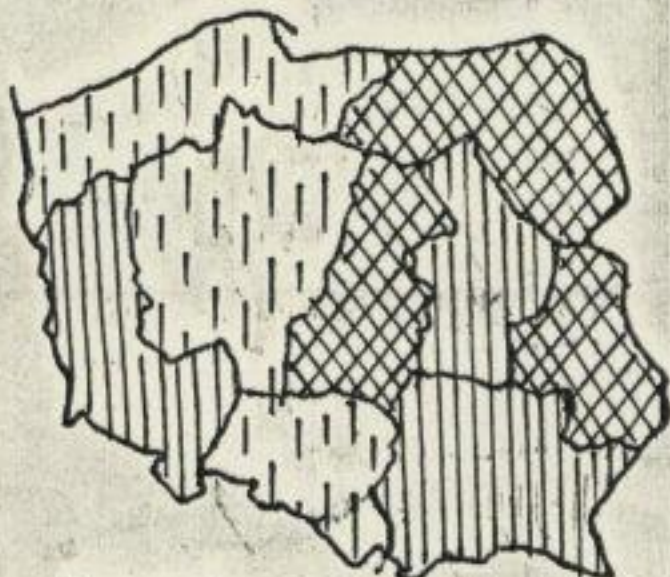
poziomu urbanizacji - w tym uwzględnić bardziej przydatne byłoby raczej kryterium zatrudnienia w rolnictwie indywidualnym. Wprowadzenie jednak dodatkowych kryteriów do podziału próby, powoduje że frakcje makroregionalne stają się małe, i uniemożliwiają jakiekolwiek wnioskowanie statystyczne.

Na podstawie istniejących danych można jednak sporządzić mapki ukazujące natężenie /w odsetkach/ zachowań weekendowych we wszystkich 9 makroregionach. Możliwe jest również ukazanie w podobny sposób zróżnicowania przeciętnego czasu trwania tych zachowań, jednakże ich analiza musi być dokonywana łącznie z odsetkiem aktywnych w danej dziedzinie co jest dość uciążliwe. W tym tekście zaprezentowane zostaną tylko mapki ukazujące różnice w częstości występowania zachowań weekendowych. Przyjęto przy tym zasady podziału makroregionów na

CZYNNI ZAWODOWO WYKONUJĄCY OKREŚLONE ZAJĘCIA W CZASIE WEEKENDU

H.1-2 DOJAZDY

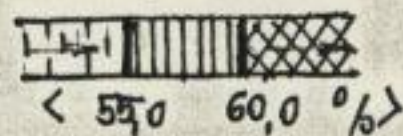
WG. MAKROREGIONÓW

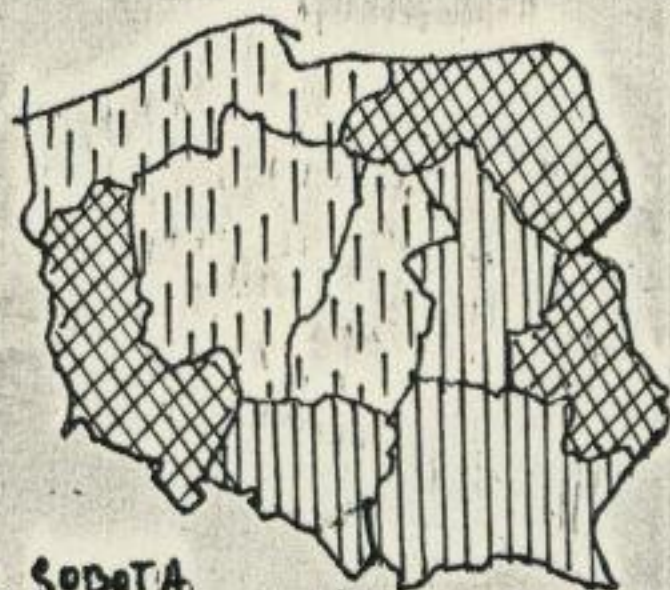
W. SOBOTA

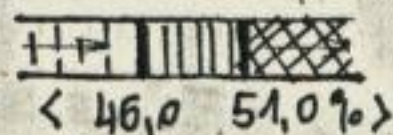
NIEDZIELA

H.3-4 ZAJĘCIA POZA DOMEM

W. SOBOTA

NIEDZIELA

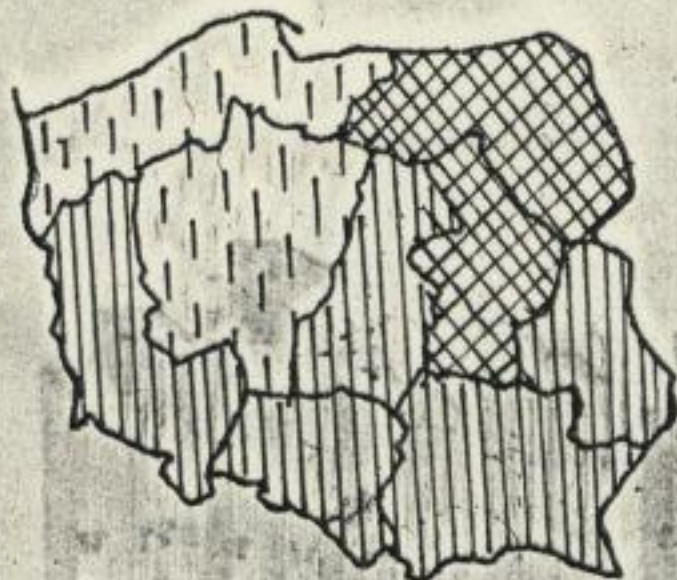
3 grupy: do skrajnych zaliczono te, w których odsetek wykonujących dane zajęcie jest albo najniższy, albo najwyższy, a różnica między nimi nie powinna być mniejsza niż 5 pkt.procentowych /co nie zawsze dało się osiągnąć/. Zasady te wyostrzyły różnice między makroregionami co powinno skłaniać do poszukiwania hipotez wyjaśniających te różnice.

Przegląd map 1-2 ukazujących odsetek dojeżdżających /niezależnie od celów dojazdów/ wskazuje, że Polska jest pod tym względem podzielona na zachodnią o mniejszej ruchliwości i wschodnią o większej. Zupełnie inaczej rozkładają się zajęcia obowiązkowe wykonywane poza domem /m.3-4/ w sobotę są one najczęstsze we wschodnich i zachodnich regionach przygranicznych, a w niedzielę ich najwyższa częstość obejmuje prawie dokładnie całe Ziemie Odzyskane - od Olsztyna po Wrocław. Jeszcze inaczej kształtuje się obraz częstotliwości zakupów - oczywiście w sobotę /m.5/, chociaż wnioskowanie powinno tu być bardzo ostrożne ze względu na niewielkie różnice między makroregionami.

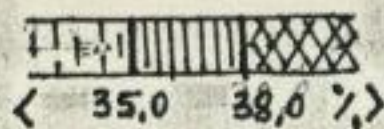
W sferze czasu wolnego zróżnicowania regionalne zachowań weekendowych rysują się ostrzej, chociaż nie zawsze na większych zwartych obszarach. Czytanie gazet w sobotę i niedzielę /m.7-8/ jest wyraźnie najczęstsze w regionach: stołecznym, środkowo-zachodnim i północno-zachodnim - natomiast najmniej czytelników prasy ma w czasie weekendu region północny, obejmujący wszystkie województwa nadmorskie. W regionie tym mamy równocześnie najwyższe odsetki wychodzących w sobotę na spacer /m.11/ oraz wypoczywających biernie /m.19/. Prezentowany tu sposób wizualnego ukazywania przestrzennych zróżnicowań zachowań w czasie wolnym, zachęca również do bardziej kompleksowej analizy poszczególnych makroregionów. Łatwo np. zauważyć, że region nadmorski /północny/ charakteryzuje się jeszcze kilkoma cechami: najniższymi odsetkami aktywnych religijnie /praktykujących, m.13-14/ oraz znajdujących czas na rozmowy rodzinne /m.15-16/, niższe niż w wielu innych regionach

CZYNNI ZAWODOWO WYKONUJĄCY OKREŚLONE ZAJĘCIA W CZASIE WEEKENDU
WMA MAKROREGIONÓW

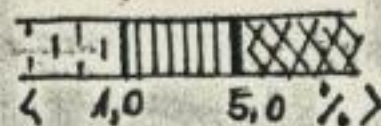
H.5-6 ZAKUPY NA POTRZEBY DOMOWE

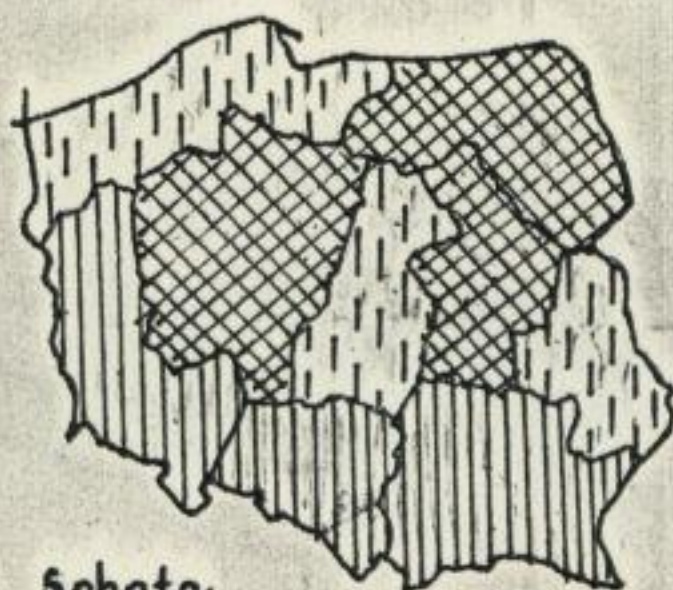
w. Sobota

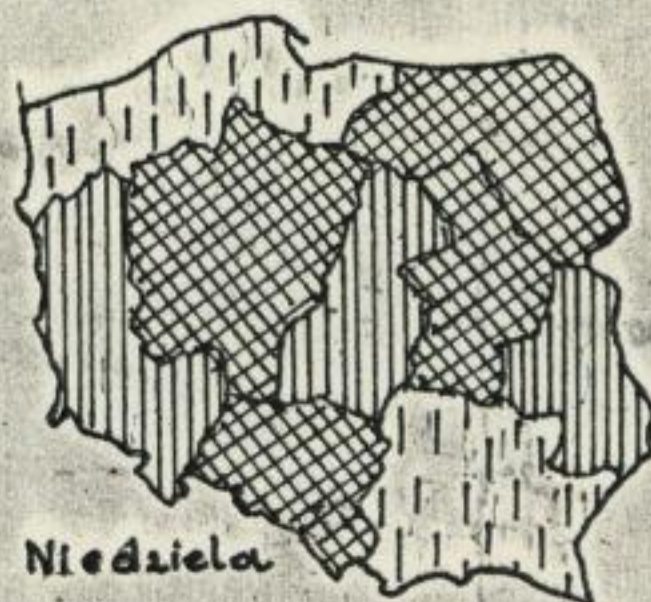
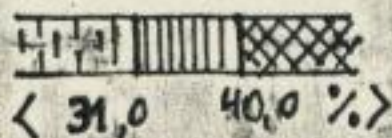
Niedziela

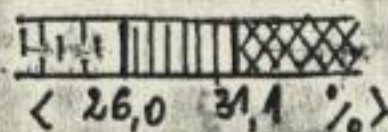
H.7-8 CZYTANIE GAZET

w. Sobota

Niedziela

są również wskaźniki kontaktów sąsiedzkich /szczególnie w niedzielę, m.17-18/.

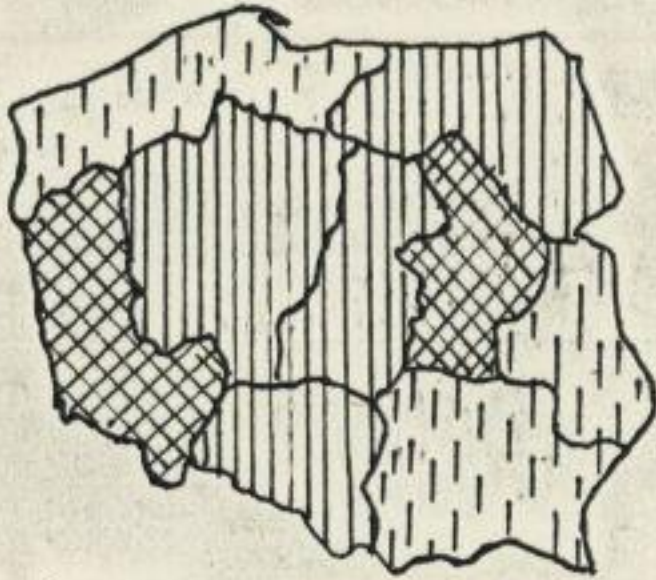
Wracając do przeglądu map według zajęć można skonstatować, że zarówno sobotnie jak i niedzielne spacery /m.11-12/ pojawiają się najrzadziej w budżetach czasu wszystkich trzech regionów wschodnich. Wyjaśnienie tego zróżnicowania może być zapewne łączone z poziomem urbanizacji, który jest we wszystkich tych regionach niższy niż w pozostałych. Spacer jest niewątpliwie przejawem miejskiego stylu życia, występuje więc najrzadziej na obszarach o najmniejszym odsetku ludności miejskiej. Na uwagę zasługuje nieco odmienna forma rekreacji, mianowicie odpoczynek bierny /m.19-20/. Istnieją tu dość znaczne różnice obrazu między sobotą a niedzielą, ciekawa jest przy tym pewna skrajność obyczaju między regionem północnym i południowo-wschodnim, które zamieniają się miejscami na mapie: w sobotę najwięcej wypoczywających biernie jest na północy a najmniej na południu - natomiast w niedzielę odwrotnie. Wyjaśnienia tego zjawiska można się zapewne doszukiwać w specyfice tygodniowego rytmu aktywności zawodowej, oraz fizjologicznym obciążeniu pracą w ciężkim przemyśle śląska i dość słabo uzbrojonym rolnictwie regionów południowo-wschodnich.

Dla regionów wschodnich charakterystyczny jest również wysoki poziom aktywności religijnej /m.13-14/, od którego odcina się szczególnie wyraźnie region nadmorski, dla którego wskaźnik praktykujących w sobotę jest kilkakrotnie niższy. Zasadnicze znaczenie dla poziomu aktywności religijnej ma jednak wskaźnik praktykujących w niedzielę /udział w Mszy św./ który w regionie północnym wynosi 58,5% podczas gdy w regionie południowo-wschodnim 82,2%. Być może w pewnym związku z aktywnością religijną pozostaje aktywność w zakresie utrzymywania kontaktów w grupach pierwotnych - rodzinnych i sąsiedzkich /m.15-16-17 i 18/, które również są najczęstsze na południowym wschodzie a najrzadsze na północy.

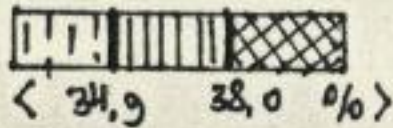
CZYNNI ZAWODOWO WYKONUJĄCY OKREŚLONE ZAJĘCIA W CZASIE WEEKENDU
H. 9-10 SPOTKANIA, WIZYTY, ZABAWY

WG. MAKROREGIONÓW

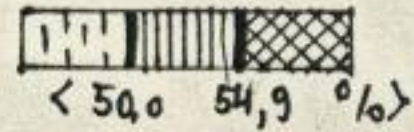
27a

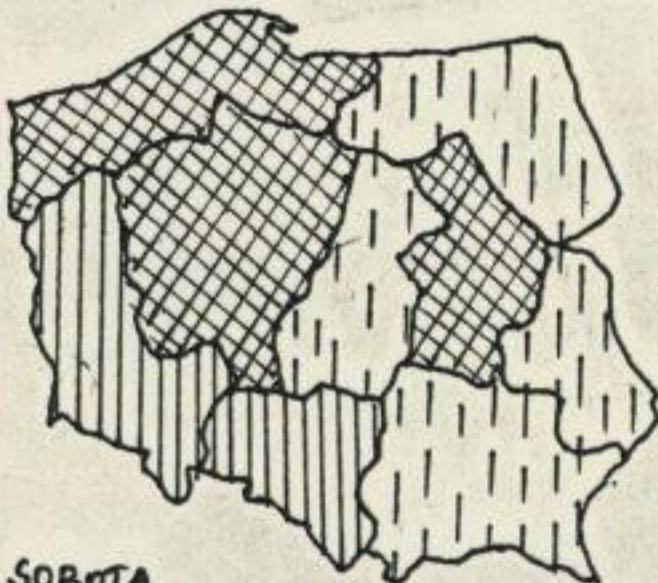
W. SOBOTA

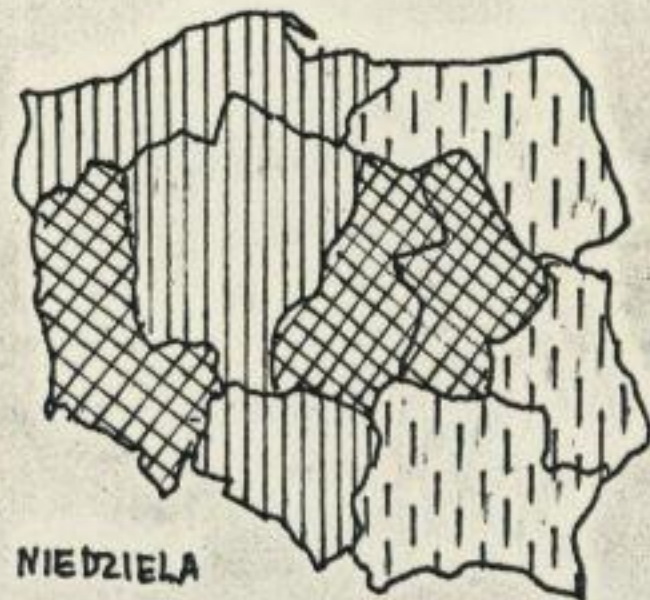
Niedziela

H. 11-12 SPACERY

W. SOBOTA

NIEDZIELA

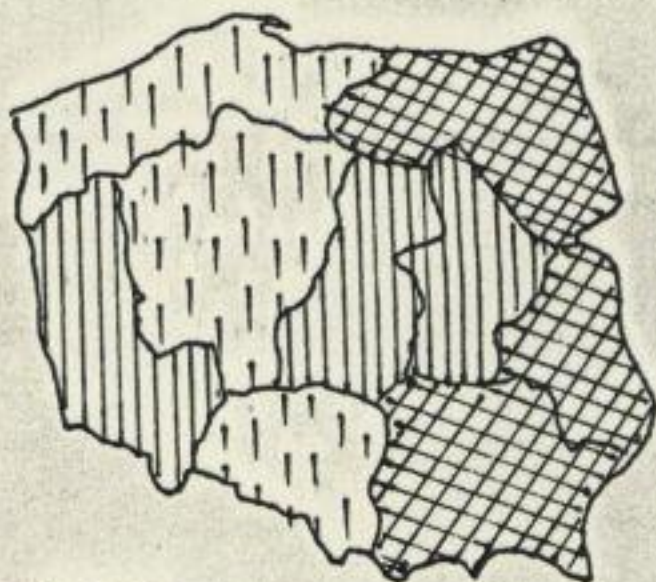

CZYNNI ZAWODOWO WYKONUJĄCY OKREŚLONE ZAJĘCIA W CZASIE WEEKENDU

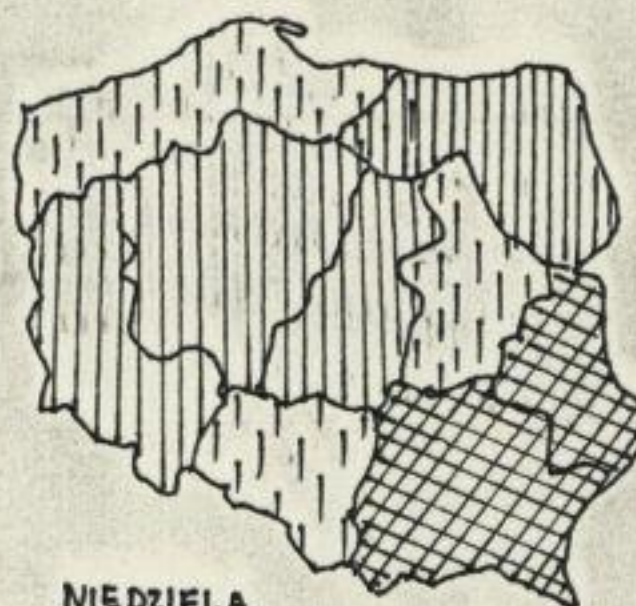
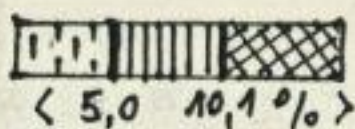
27-6

H. 13-14 PRAKTYKI RELIGIJNE

W. MAKROREGIONÓW

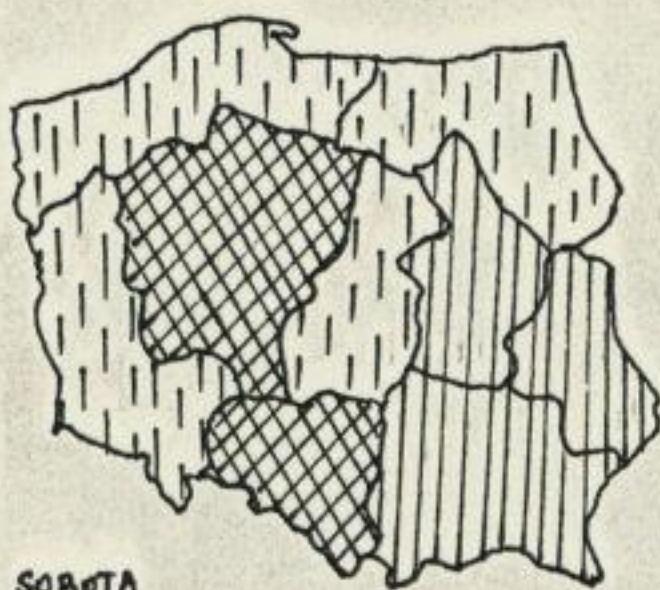
W. SOBOTA

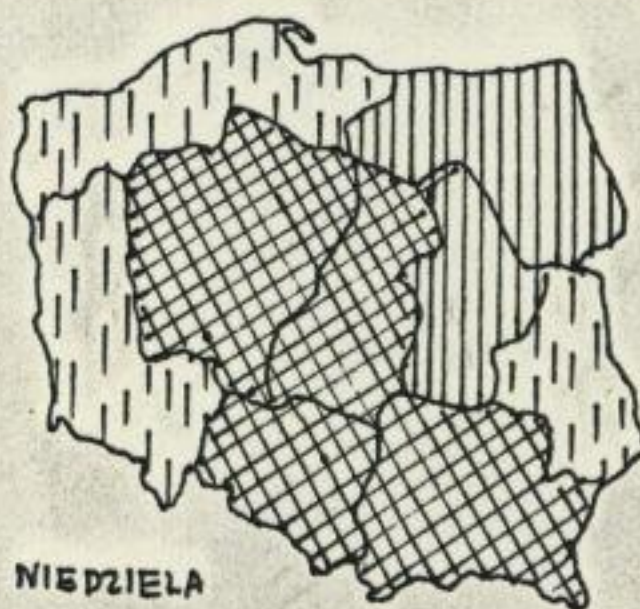
NIEDZIELA

H. 15-16 ROZMOWY Z CZŁONKAMI RODZINY

W. SOBOTA

NIEDZIELA

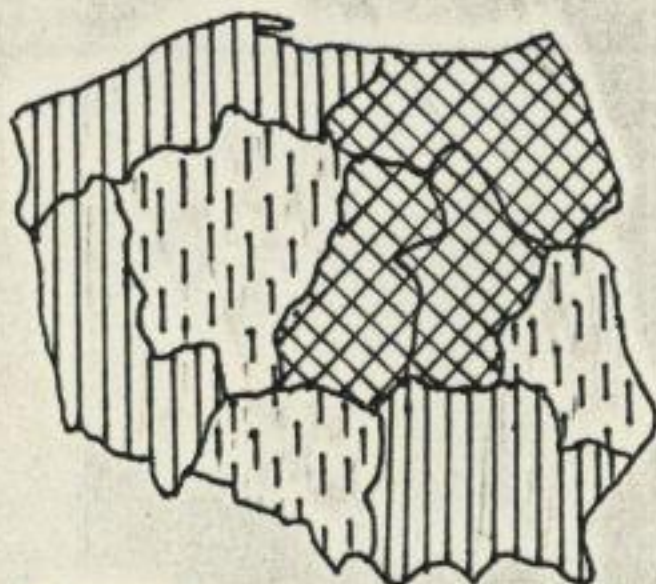

CZYNNI ZAWODOWO WYKONUJĄCY OKREŚLONE ZAJĘCIA W CZASIE WEEKENDU

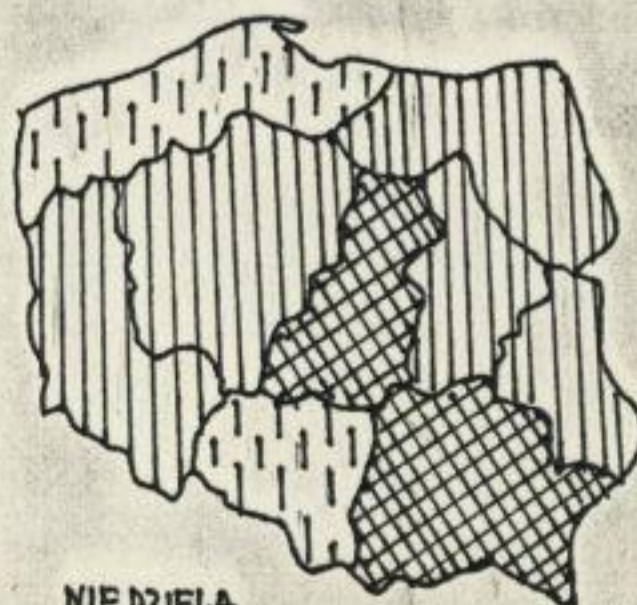
27-e

H. 17-18 ROZMOWY Z INNYMI OSOBAMI
- SĄSIADAMI, ZNAJOMYMI

wg. makroregionów

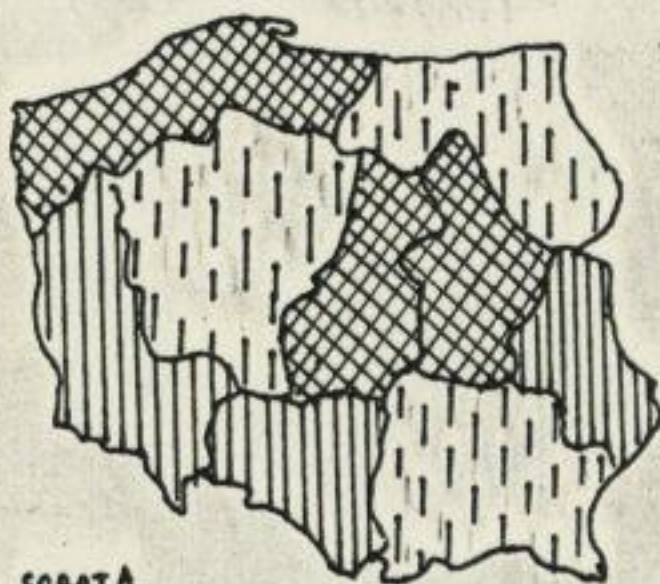
W. SOBOTA

NIE DZIELA

H. 19-20 ODPOCZYNEK BIERNY

W. SOBOTA

NIE DZIELA

Zaprezentowane tu niektóre zróżnicowania regionalne częstości występowania niektórych zachowań w okresie weekendu wydają się dość interesujące lub prowokujące, taki też był cel tej części opracowania. Autor świadomie nie unikał w tym tekście stawiania hipotez wyjaśniających stwierdzone zróżnicowania. Hipotezy te nie są zresztą łatwe do sformułowania ad hoc - co jak sądzę nie powinno jednak dyskwalifikować zaproponowanej metody analizy danych. Sądzę, że sformułowanie takich hipotez wymaga głębszej wiedzy o demograficznych, społecznych, ekonomicznych i kulturowych różnicach między makroregionami w takich granicach w jakich zostały tu zaprezentowane.

+ + +

Zamykając w tym miejscu prezentację wyników badania budżetu czasu weekendów w Polsce, warto zadać sobie pytanie czy istotnie wnoszą one coś nowego do naszej wiedzy o tej części życia codziennego społeczeństwa polskiego, czy mają walory diagnostyczne, czy dadzą się wykorzystać dla celów prognostycznych. Kilkanaście lat temu, /lata 1976 - 1977/ gdy zarysowały się możliwości skrócenia czasu pracy, powiększenia obszaru czasu wolnego, wydawało się, że najlepszym sposobem na zagospodarowanie tego czasu będą wolne soboty. Wiązano z tym rozwiązaniem duże nadzieje - głównie w kręgach inteligenckich - na racjonalną organizację wypoczynku. Wprawdzie ówczesne badania i analizy - również budżetu czasu, nie skłaniały do optymizmu^{+/}, niemniej jednak nadzieje pozostały i w pewnej części się spełniły - znacznie poszerzył się obszar czasu wolnego, inteligencja zyskała praktycznie wszystkie wolne soboty w miesiącu a inne kategorie społeczne większość

^{+/} Por. L. Adamczuk, R. Walicki: Style wypoczynku weekendowego "Zeszyty Naukowe" 1977 Nr 5 Instytut Turystyki, Warszawa.

Socjologowie dostrzegli dość wcześnie diagnostyczne i prognostyczne zalety badań budżetu czasu. T. Koprowska dokonała w 1977r. opracowania diagnostyczno - prognostycznego pt. "Struktura budżetu czasu a możliwości wypoczynku"^{+/}, w którym specjalny rozdział poświęciła przewidywaniom zmian w strukturze budżetu czasu pod wpływem wprowadzenia wolnych sobót. Wydaje się, że warto zamiast zakończenia przytoczyć te przewidywania in extenso:

C. "Pięciodniowy tydzień pracy - wolne soboty

Przewidywane skutki społeczne:

- możliwość "odrobienia" prac domowych w sobotę, co umożliwia wypoczynek niedzielny,
- możliwość wyjazdów weekendowych,
- dążenie do posiadania własnego samochodu,
- zwiększenie możliwości dokształcania,
- wzrost uczestnictwa w czynnym uprawianiu sportu,
- zmniejszenie liczby dojazdów do pracy, oszczędność czasu,
- podejmowanie dodatkowej pracy zarobkowej,
- nasilenie życia towarzyskiego w końcu tygodnia,

Przewidywane skutki ekonomiczne:

- pięciodniowy tydzień pracy z wolną sobotą prowadzi do najszybszego wzrostu wydajności pracy, ograniczenia absencji, płynności kadr,
- zmniejszenie liczby dojazdów do pracy - oszczędność środków transportu,

Przewidywane skutki przestrzenne:

- rozwój budowy domów weekendowych,
- rozbudowa bazy noclegowej i terenów rekreacyjnych w strefie podmiejskiej/ 60 - 80 km. wokół miasta",

^{+/} Zob. T. Koprowska: Struktura budżetu czasu a możliwości wypoczynku "Zeszyty Naukowe" 1977 Nr 5 Instytut Turystyki Warszawa.

- konieczność organizacji sieci komunikacyjnej przystosowanej do spiętrzonych przewozów /wyjazdy weekendowe/;

Sądzę, że zaprezentowane tu wyniki pozwalają uznać, że badania budżetu czasu posiadają duże walory poznawcze i prognostyczne, że mogą być dobrym narzędziem do weryfikacji polityki społecznej i kulturalnej w zakresie wypoczynku i rekreacji.

BIBLIOTEKA IT
Archiwum Prac
Naukowo-Badawczych

Tabl. 1. Dobowy budżet czasu w gospodarstwach pracowniczych

Czynności	Dni powszednie		Wolne soboty		Niedziele	
	% wykonu- jących czynność	przeciętny czas trwania	% wykonu- jących czynność	przeciętny czas trwania	% wykonu- jących czynność	przeciętny czas trwania
Ogółem	100,0	-	100,0	-	100,0	-
Potrzeby fizjologiczne	100,0	9,44	100,0	10,28	100,0	11,20
Praca zawodowa	66,9	7,45	8,5	6,14	9,6	6,09
Nauka	4,7	5,24	3,2	2,57	3,5	2,26
Pojazdy	75,5	1,11	38,0	1,15	59,4	1,09
Zajęcia poza domem	60,7	1,54	55,3	2,31	8,6	1,57
Zajęcia domowe	85,1	3,52	90,0	5,14	80,9	3,29
Czas wolny - ogółem	94,6	3,41	98,8	6,25	99,5	8,22
- czytanie książek	14,6	1,05	23,5	1,12	17,6	1,20
- czytanie czasopism i gazet	35,8	0,42	35,7	0,49	32,7	0,52
- oglądanie TV	79,2	1,57	89,4	3,07	92,3	3,20
- słuchanie radia	7,9	0,51	9,3	0,54	10,5	0,59
- słuchanie muzyki, gra na instrumentach	3,3	1,01	4,5	1,07	5,4	1,11
- zajęcia kulturalne	0,1	1,35	0,2	2,34	0,3	2,03
- teatr, koncerty	0,2	1,57	0,8	2,18	1,0	2,53
- kino	1,6	2,00	2,9	2,06	4,1	1,57
- życie towarzyskie	17,5	2,13	36,7	3,17	52,8	3,11
- spacer	13,4	1,19	24,2	1,32	44,0	1,38
- uprawianie sportu	0,9	1,33	0,9	1,11	0,7	1,46
- wycieczki	0,3	5,00	1,1	6,01	2,4	5,55
- hobby	4,4	1,31	6,8	2,25	6,7	1,59
- praktyki religijne	5,6	0,59	6,9	1,01	62,7	1,09
- życie rodzinne	24,9	0,44	26,2	0,50	26,8	0,54
- praca społeczna	1,0	1,57	0,6	2,33	0,5	1,27
- odpoczynek bierny	29,5	1,05	34,8	1,13	40,4	1,15

ANEKS

Tabl. 2.

Dobowy budżet czasu w gospodarstwach pracowniczych według płci

Czynności	Dni powszednie				Wolne soboty				Niedziele			
	% wykonujących		Przeciętny czas trwania		% wykonujących		Przeciętny czas trwania		% wykonujących		Przeciętny czas trwania	
	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k
Ogółem	100,0	100,0	24,0	24,0	100,0	100,0	24,0	24,0	100,0	100,0	24,0	24,0
Potrzeby fizjolog.	100,0	100,0	9,39	9,49	100,0	100,0	10,30	10,26	100,0	100,0	11,22	11,19
Praca zawodowa	80,2	55,7	8,07	7,20	13,3	5,4	6,58	50,3	14,0	6,0	6,23	5,42
Nauka	4,5	4,9	5,42	5,09	3,3	3,2	2,51	3,01	3,3	3,7	2,34	2,20
Dojazdy	85,3	67,2	1,16	1,06	43,9	34,1	1,22	1,10	61,4	57,7	1,12	1,06
Zajęcia poza domem	46,7	72,4	2,03	1,49	53,1	56,8	3,04	2,10	10,5	7,6	2,02	1,52
Zajęcia domowe	71,6	96,8	2,04	4,59	79,1	27,1	3,12	6,19	62,8	95,9	1,57	4,18
Czas wolny - ogółem	96,9	92,7	4,13	3,12	99,1	98,5	7,48	5,30	99,3	99,6	9,33	7,24
- czytanie książek	13,4	15,7	1,09	1,02	15,4	12,3	-	-	17,5	17,7	1,22	1,19
- czytanie czasopism	49,8	24,2	0,44	0,37	53,9	23,6	0,52	0,45	44,6	22,9	0,55	0,47
- oglądanie TV	83,5	75,6	2,10	1,45	91,5	88,0	3,39	2,46	93,5	91,4	3,51	2,54
- słuchanie radia	10,7	5,6	0,53	0,49	14,4	5,9	0,53	0,55	13,7	7,9	0,57	1,03
- słuchanie muzyki, gra na instrum.	4,6	2,1	1,02	0,57	7,3	2,7	1,05	1,10	7,5	3,8	1,14	1,04
- zajęcia kulturalne	0,1	0,1	1,41	1,29	0,1	0,2	1,30	2,55	0,4	0,2	2,23	1,25
- teatr, koncerty	0,2	0,3	1,59	1,56	1,0	0,7	2,23	2,13	1,4	0,6	3,14	2,14
- kino	1,8	1,5	1,59	2,01	3,3	2,7	2,93	2,08	5,1	3,2	2,00	1,53
- życie towarzyskie	17,4	17,7	2,23	2,06	40,1	34,5	3,17	3,17	53,3	52,4	3,17	3,07
- spacer	12,9	24,8	1,17	1,20	25,0	23,6	1,34	1,30	46,5	41,9	1,42	1,35
- uprawianie sportu	1,5	0,3	1,39	1,07	1,3	0,7	1,30	0,50	1,3	0,3	1,53	1,18
- wycieczki	0,4	0,2	4,46	5,21	2,9	1,8	5,37	6,25	2,7	2,1	5,39	6,12
- uprawianie hobby	6,9	2,3	1,36	1,18	12,8	2,9	2,40	1,41	10,0	4,0	2,17	1,20
- praktyki religijne	3,7	7,2	1,01	0,58	5,1	8,1	1,00	1,02	58,3	66,4	1,08	1,09
- życie rodzinne	26,4	23,6	0,45	0,44	27,8	25,2	0,52	0,41	28,0	25,9	0,56	0,53
- praca społeczna	1,4	0,7	2,01	1,49	1,0	0,4	2,26	2,45	0,6	0,4	1,50	0,56
- odpoczynek bierny	38,0	22,4	1,05	1,06	43,5	29,0	1,15	1,11	47,0	34,9	1,18	1,33

Tabl. 3.

Dobowy budżet czasu dni powszednich mężczyzn wg wieku
w gospodarstwach domowych

Czynności	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 i więcej	
	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas
Ogółem	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0
Potrzeby fizjologiczne	100,0	9,50	100,0	9,26	100,0	9,28	100,0	9,41	100,0	10,09	100,0	11,38
Praca zawodowa	58,8	8,07	89,9	8,11	88,2	8,08	81,9	8,05	60,1	7,52	14,0	5,23
Nauka	27,9	7,32	2,3	2,22	1,7	1,49	1,3	1,17	0,7	1,33	-	-
Dojazdy	85,5	1,22	90,2	1,16	89,2	1,16	83,8	1,15	70,5	1,11	40,2	1,07
Zajęcia poza domem	30,4	1,53	41,9	1,43	47,0	1,51	53,9	2,12	60,4	2,42	69,3	3,29
Zajęcia domowe	49,3	1,36	75,8	2,08	74,2	2,02	70,6	2,00	70,2	2,16	75,4	2,42
Czas wolny - - ogółem	98,1	4,52	95,9	3,50	96,9	3,56	97,0	4,09	98,6	5,07	98,3	6,50
-czytanie książek	26,2	1,16	11,5	1,05	11,5	1,04	11,1	1,09	14,3	1,14	17,9	1,21
- " czasopism i gazet	38,2	0,42	45,0	0,41	52,3	0,43	55,3	0,45	58,1	0,49	61,5	1,02
-oglądanie telew.	71,0	1,56	82,8	2,09	86,5	2,08	84,8	2,12	87,8	2,24	86,0	2,17
-słuchanie radia	15,2	0,54	8,2	0,49	8,2	0,46	11,3	0,50	16,5	1,01	27,9	1,20
-słuchanie muzyki, gra na instrum.	26,0	1,08	3,9	0,56	1,4	0,56	0,7	0,35	0,5	0,41	-	-
-zajęcia kulturalne	0,7	1,30	0,1	1,55	-	-	0,1	2,00	-	-	-	-
-teatr, koncerty	0,1	1,45	0,1	1,45	0,1	1,45	0,2	2,00	0,4	2,25	-	-
-kino	9,1	1,58	1,6	2,00	0,5	1,58	0,4	2,02	0,7	2,03	-	-
-życie towarzyskie	37,3	2,27	15,6	2,28	14,3	2,21	14,2	2,12	15,2	2,24	18,4	2,05

Tabl. 3. od.

Czynności	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 i więcej	
	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas
- spacery	16,8	1,10	12,7	1,20	10,2	1,11	11,9	1,12	16,5	1,22	27,4	1,38
- uprawianie sportu	7,9	1,56	1,2	1,22	0,4	1,33	0,6	1,06	0,4	0,30	-	-
- wycieczki	1,8	5,45	0,3	4,51	0,3	3,53	0,2	4,00	0,4	2,25	-	-
- uprawianie hobby	10,0	1,33	5,9	1,26	7,1	1,28	6,8	1,40	6,8	2,21	6,7	1,56
- praktyki religijne	2,8	1,08	2,8	0,57	4,0	1,09	3,9	0,55	4,8	0,56	12,8	0,54
- życie rodzinne	17,6	0,40	24,8	0,42	28,4	0,45	27,5	0,47	32,0	0,49	36,9	0,57
- praca społeczna	0,8	1,21	0,7	1,49	1,5	2,09	1,9	1,52	3,3	2,11	1,7	3,21
- odpoczynek bierny	30,9	0,55	31,1	0,57	36,4	0,57	44,1	1,07	50,9	1,22	79,9	1,55

Tabl. 4 Dobowy budżet czasu dni powszednich kobiet wg wieku w gospodarstwach pracowniczych

	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 i więcej	
	% wy- konu- janych	czas trwa- nia	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas
Ogółem	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0
Potrzeby fizjolog.	100,0	0,13	100,0	9,45	100,0	9,29	100,0	9,38	100,0	10,18	100,0	11,30
Praca zawodowa	41,9	7,33	53,8	7,14	71,2	7,23	66,8	7,24	33,5	7,07	7,41	3,45
Nauka	21,5	6,56	3,1	2,17	2,1	1,55	1,2	1,17	0,1	3,00	-	-
Dojazdy	71,4	1,17	63,4	1,05	75,9	1,04	72,5	1,05	55,8	1,06	28,4	0,56
Zajęcia poza domem	53,8	1,36	73,9	1,41	76,5	1,43	77,9	1,57	78,3	2,32	56,8	2,09
Zajęcia domowe	85,8	3,57	98,4	5,40	98,9	4,38	98,7	4,27	98,3	5,18	94,0	5,17
Czas wolny - ogółem	96,4	3,52	92,1	2,57	90,1	2,47	92,6	2,55	94,7	3,42	99,5	5,47
- czytanie książek	28,2		14,0		15,1		12,7		13,8		11,2	
- " czasopiśm i gazet	23,2	0,38	23,2	0,35	24,7	0,37	24,2	0,35	26,1	0,41	27,9	0,48
- oglądanie TV	73,8	1,45	75,9	1,43	73,7	1,41	75,5	1,45	79,9	1,56	83,1	2,06
- słuchanie radia	10,8	0,50	3,7	0,39	4,1	0,43	4,1	0,41	6,3	0,41	19,6	1,20
- słuchanie muzyki, gra na instrument.	13,4	1,01	1,0	0,47	0,3	0,30	0,2	1,08	0,1	0,30	-	-
- zajęcia kulturalne	9,6	1,18	-	-	-	-	0,1	1,15	0,1	1,00	-	-
- teatr, koncerty	0,3	2,08	0,3	1,28	0,3	1,56	0,3	2,18	0,4	2,25	-	-
- kino	7,3	2,03	1,2	1,59	0,5	1,50	0,2	2,08	0,6	2,00	-	-
- życie towarzyskie	28,1	2,08	16,0	2,07	15,4	2,03	15,4	2,03	19,2	2,17	20,5	1,55
- spacer	24,8	1,22	18,3	1,27	7,8	1,12	7,0	1,00	10,3	1,15	17,2	1,16
- uprawianie sportu	1,1	1,40	0,2	0,56	0,2	0,27	0,1	0,23	0,3	0,23	-	-
- wycieczki	0,2	5,38	0,7	2,42	0,2	5,38	0,2	7,54	0,3	2,15	-	-
- uprawianie hobby	3,7	1,03	2,0	1,16	2,0	1,07	1,9	1,30	2,4	1,37	4,8	1,49
- praktyki religijne	4,4	1,07	4,4	0,56	5,4	1,01	8,3	0,50	14,1	0,55	32,2	1,04
- życie rodzinne	23,0	0,40	22,2	0,41	23,2	0,43	23,5	0,45	24,4	0,46	36,8	0,57
- praca społeczna	0,6	2,24	0,4	1,40	0,8	1,36	0,7	1,18	0,9	2,30	1,2	2,42
- odpoczynek bierny	20,8	0,48	14,9	0,55	16,8	0,53	27,5	0,55	38,2	1,11	72,3	2,14

Tabl. 5. Dobowy budżet czasu w wolne soboty młodożytn wg wieku /w gospodarstwach pracowniowych/

Czynności	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 i więcej	
	% wyko- nują- cych	czas trwa- nia	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas
Ogółem	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0
Potrzeby fizjolog.	100,0	10,46	100,0	10,25	100,0	10,12	100,0	10,30	100,0	10,48	100,0	11,33
Praca zawodowa	9,9	4,54	14,7	8,00	16,2	6,50	11,0	6,31	12,8	7,00	4,5	2,30
Nauka	17,8	3,29	1,2	1,40	2,1	1,30	0,6	0,15	-	-	-	-
Wyjazdy	40,6	1,23	45,3	1,29	46,6	1,23	47,9	1,13	34,6	1,13	22,7	1,09
Zajęcia poza domem	43,6	3,07	44,9	2,50	55,0	2,51	60,1	3,13	73,1	3,33	50,0	3,10
Zajęcia domowe	67,3	2,03	84,1	3,27	78,0	3,20	81,6	3,08	76,9	3,12	77,3	3,56
Czas wolny - ogółem	100,0	8,49	98,8	7,38	99,5	7,53	98,8	7,48	98,7	6,54	100,0	7,27
- czytanie książek	29,7	1,09	11,4	1,36	13,6	1,08	14,1	1,13	12,8	0,56	27,3	0,58
- czytanie czasopism i gazet	35,6	0,40	51,0	0,50	57,6	0,53	58,3	0,52	65,4	1,02	63,6	1,06
- oglądanie TV	89,7	3,23	91,8	3,47	93,0	3,48	90,2	3,41	92,3	3,14	90,9	3,01
- słuchanie radia	17,8	0,58	12,7	0,45	9,9	0,42	16,0	0,57	20,5	1,02	22,7	1,21
- słuchanie muzyki, gra na instrum.	29,7	1,10	6,5	1,00	3,7	0,54	1,8	0,55	2,6	1,38	-	-
- zajęcia kulturalne	1,0	1,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- teatr, koncerty	1,0	1,30	0,8	4,45	1,0	2,00	1,8	1,20	-	-	-	-
- kino	11,9	2,01	3,7	2,07	1,0	2,00	1,2	2,08	1,3	2,00	-	-
- życie towarzyskie	64,4	3,43	39,2	3,22	36,6	3,08	38,0	3,21	28,2	2,31	27,3	1,40
- spacer	23,8	1,44	25,3	1,41	24,6	1,27	25,8	1,30	24,4	1,36	27,3	1,13
- uprawianie sportu	5,0	1,48	0,8	2,23	0,5	0,30	1,2	0,23	-	-	-	-
- wycieczki	5,9	7,45	2,9	4,00	3,7	5,39	1,8	5,05	-	-	-	-
- uprawianie hobby	14,9	1,57	11,0	2,57	13,6	3,02	16,0	2,36	10,3	2,11	-	-
- praktyki religijne	4,0	1,04	4,5	0,53	5,8	1,16	6,7	1,00	1,3	0,15	13,6	0,35
- życie rodzinne	19,8	0,41	26,9	0,51	36,6	0,54	25,2	0,55	25,6	0,56	22,7	0,30
- praca społeczna	1,0	1,00	0,4	1,00	0,3	6,15	1,8	2,35	2,6	1,45	-	-
- odpoczynek bierny	27,7	0,49	34,3	1,07	41,4	1,16	54,6	1,07	64,1	1,28	81,8	2,22

Tabl. 6. Dobowy budżet czasu w wolne soboty kobiet według wieku /w gospodarstwach pracowniowych/

Czynności	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 i więcej	
	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas
Ogółem	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0
Potrzeby fizjolog.	100,0	10,42	100,0	10,16	100,0	10,15	100,0	10,15	100,0	10,42	100,0	11,42
Praca zawodowa	0,6	12,00	5,2	5,32	5,0	6,37	8,7	3,35	9,3	4,45	4,3	1,50
Nauka	15,2	3,04	2,2	3,32	0,8	2,15	1,5	1,35	-	-	-	-
Dojazdy	33,3	1,07	34,9	1,15	34,5	1,09	35,2	0,56	34,6	1,28	25,7	0,59
Zajęcia poza domem	35,2	1,45	56,3	1,52	59,4	2,16	67,3	2,18	70,1	2,41	51,4	2,14
Zajęcia domowe	92,1	5,09	98,3	6,58	98,9	6,46	98,5	6,20	99,1	5,31	91,4	4,39
Czas wolny-ogółem	99,4	7,04	98,8	5,07	97,3	5,07	99,0	5,14	97,2	5,10	100,0	6,34
- czytanie książek	25,5	1,26	9,1	1,11	9,6	1,07	10,7	1,01	14,0	1,03	11,4	1,06
- czytanie czasopism i gazet	26,7	0,45	18,2	0,41	27,2	0,39	26,0	0,50	22,4	0,50	30,0	0,54
- oglądanie TV	88,6	2,51	89,4	2,44	87,4	2,43	87,2	2,52	86,9	2,40	84,3	2,46
- słuchanie radia	10,3	1,04	2,9	0,39	4,6	0,46	5,6	0,46	6,5	1,13	17,1	1,05
- słuchanie muzyki, gra na instrument.	13,9	1,08	1,7	1,32	1,1	0,30	-	-	-	-	-	-
- zajęcia kulturalne	1,2	4,15	7	-	-	-	-	-	0,9	0,15	-	-
- teatr, koncerty	1,2	3,23	0,5	2,45	0,8	1,08	0,5	0,15	0,9	1,00	-	-
- kino	9,1	2,16	2,5	2,03	2,3	2,00	0,5	1,00	-	-	-	-
- zajęć towarzyskie	50,9	3,26	34,9	3,13	29,1	3,22	30,6	3,26	32,7	3,06	27,1	2,37
- spacer	39,4	1,35	26,8	1,41	20,3	1,19	15,8	1,18	11,2	0,59	21,4	1,19
- uprawianie sportu	3,0	1,18	-	-	-	-	1,5	0,15	-	-	1,4	0,15
- wycieczki	3,6	6,08	1,5	5,38	2,3	6,48	1,0	5,30	1,9	9,30	-	-
- Uprawianie hobby	4,2	1,28	1,2	3,33	3,4	1,10	3,1	1,08	4,7	2,06	4,3	1,05
- praktyki religijne	6,7	0,52	4,2	1,09	7,3	0,58	8,2	0,47	15,0	1,06	27,1	1,13
- życie rodzinne	24,8	0,41	19,9	0,47	28,4	0,50	30,1	0,80	20,6	0,44	38,6	1,06
- praca społeczna	1,2	3,00	-	-	-	-	1,5	2,35	-	-	-	-
- odpoczynek bierny	22,4	1,00	19,2	1,00	28,0	0,54	40,3	0,58	35,5	1,08	64,3	2,34

Tabl. 7. **Niedzielnny dobowy budżet czasu mężczyzn wg. wieku /w gospodarstwach pracowniczach/**

Czynności	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 65		65 i więcej	
	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas
Ogółem	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0
Potrzeby fizjolog.	100,0	11,29	100,0	11,17	100,0	11,26	100,0	11,20	100,0	11,10	100,0	12,01
Praca zawodowa	9,2	7,56	16,1	6,47	12,9	6,29	15,5	5,52	12,7	4,46	9,7	1,00
Nauka	19,6	2,35	1,4	2,21	0,8	2,35	1,5	1,45	0,8	7,45	-	-
Dojazdy	60,9	1,13	57,8	1,09	64,6	1,11	65,2	1,14	59,3	1,23	51,6	1,11
Zajęcia poza domem	4,3	1,06	9,2	1,37	11,6	2,09	12,5	1,21	16,1	2,19	9,7	3,10
Zajęcia domowe	41,3	1,44	76,0	2,22	63,6	1,51	55,1	1,38	58,5	1,19	61,3	1,14
Czas wolny - ogółem	99,5	9,50	99,4	9,01	90,4	9,37	99,0	9,49	99,4	10,17	100,0	10,06
- czytanie książek	32,6	1,28	14,7	1,12	15,4	1,21	17,6	1,29	13,6	1,10	12,9	2,19
- czytanie czasopism i gazet	26,1	0,54	41,1	0,47	45,2	0,57	56,3	0,59	53,4	1,03	45,2	1,09
- oglądanie TV	89,7	3,14	93,9	3,49	94,4	3,57	93,8	4,10	91,5	3,43	100,0	3,48
- słuchanie radia	16,8	1,05	8,4	0,50	13,4	0,46	17,9	0,59	18,6	1,14	22,6	1,09
- słuchanie muzyki, gra na instrumencie	28,8	1,25	8,6	1,10	3,8	0,56	1,5	0,57	0,8	0,45	-	-
- zajęcia kulturalne	0,5	5,15	0,4	1,23	0,8	2,05	-	-	-	-	-	-
- teatr, koncerty	4,3	5,02	2,0	2,23	0,3	2,3	0,6	1,53	-	-	3,2	0,45
- kino	20,1	2,08	5,3	1,54	1,8	1,51	1,5	1,45	3,4	1,49	3,2	2,15
- życie towarzyskie	58,2	3,23	53,2	3,16	54,8	3,14	51,8	3,06	49,2	3,44	38,7	3,51
- spacer	46,2	1,40	51,3	1,39	44,7	1,48	42,3	1,35	45,8	1,55	41,9	1,47
- uprawianie sportu	4,3	1,56	1,0	1,51	0,8	2,10	0,9	2,05	-	-	3,2	-
- wycieczki	3,3	4,50	2,8	5,15	3,5	6,23	1,2	5,34	4,2	5,51	-	-
- uprawianie hobby	11,4	1,32	7,9	2,16	11,1	2,08	9,2	3,04	17,8	2,21	3,2	0,45
- praktyki religijne	60,9	1,08	51,1	1,06	60,6	1,07	63,1	1,10	62,7	1,13	64,5	1,17
- życie rodzinne	19,6	0,40	26,9	0,53	30,1	0,57	31,3	1,01	28,8	1,03	32,3	1,06
- praca społeczna	-	-	0,4	2,15	0,8	0,50	0,9	1,45	1,7	3,00	-	-
- odpoczynek bierny	33,7	1,16	40,3	1,12	50,8	1,16	54,5	1,19	56,8	1,34	71,0	1,11

Tabl. 8. Niedzielny dobowy budżet czasu kobiet według wieku /w gospodarstwach domowych/

Czynności	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 - 64		65 i więcej	
	% wyko- nują- cych	przec. czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas	%	czas
Ogółem	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0	100,0	24,0
Potrzeby fizjolog.	100,0	11,4	100,0	11,06	100,0	11,14	100,0	11,22	100,0	11,21	100,0	11,37
Praca zawodowa	4,8	5,42	3,6	6,42	8,8	5,41	8,5	5,48	0,9	7,45	8,0	1,13
Nauka	19,7	2,36	1,3	1,51	1,1	1,21	1,1	1,23	-	-	1,3	0,45
Dojazdy	55,4	1,11	50,6	1,05	63,7	1,04	63,8	1,07	57,4	1,15	60,1	1,04
Zajęcia poza domem	4,5	1,44	7,4	1,50	6,2	2,13	7,7	1,52	12,0	1,24	6,7	1,39
Zajęcia domowe	86,2	3,16	97,8	5,02	97,3	4,19	97,9	3,59	98,1	3,57	90,7	3,26
Czas wolny - ogółem	99,6	7,56	99,5	7,04	99,3	7,16	99,7	7,24	100,0	7,49	100,0	8,25
- czytanie książek	32,0	1,28	12,4	1,13	16,0	1,11	20,1	1,21	18,5	1,14	6,1	1,30
- czytanie czasopism i gazet	16,4	0,43	23,0	0,45	27,0	0,46	22,2	0,49	24,1	0,56	21,3	0,57
- oglądanie TV	92,2	2,39	91,2	2,55	91,4	3,00	91,0	2,57	95,4	2,42	86,7	3,19
- słuchanie radia	16,7	1,05	5,5	0,52	4,4	0,59	5,8	0,01	9,3	1,00	25,3	1,23
- słuchanie muzyki, gra na instrum.	16,4	1,11	2,7	0,53	1,3	0,43	1,3	1,12	-	-	-	-
- zajęcia kulturalne	0,7	1,30	0,2	1,15	-	-	-	-	-	-	-	-
- teatr, koncerty	1,1	1,55	0,9	2,40	0,2	2,30	0,3	0,30	-	-	1,3	2,00
- kino	13,0	1,57	1,9	1,49	1,8	1,51	1,3	1,48	0,9	1,45	1,3	1,45
- życie towarzyskie	58,7	3,12	52,4	2,58	53,3	3,03	50,5	3,08	53,7	3,27	33,3	3,53
- spacery	49,8	1,39	48,0	1,36	37,6	1,34	36,0	1,32	36,1	1,20	25,3	1,28
- uprawianie sportu	0,7	0,15	0,3	2,53	-	-	-	-	0,9	0,15	-	-
- wycieczki	2,2	6,13	2,0	6,06	2,7	7,14	1,9	5,30	1,9	3,08	-	-
- uprawianie hobby	4,5	0,55	5,6	1,19	2,7	1,30	2,6	1,35	3,7	1,23	4,0	1,40
- praktyki religijne	59,1	1,07	60,7	1,07	68,4	1,09	71,7	1,11	78,7	1,11	84,0	1,17
- życie rodzinne	23,8	0,48	24,3	0,51	26,1	0,51	28,0	0,57	25,9	0,59	34,7	1,03
- praca społeczna	-	-	0,5	0,50	0,4	1,15	0,5	0,45	-	-	-	-
- odpoczynek bierny	24,2	0,56	28,0	1,06	32,1	1,07	43,4	1,08	55,6	1,20	70,1	1,58

Tabl. 9. Czas wolny w budżecie czasu specjalistów technicznych i nietechnicznych według typu dnia tygodnia

Czynności	Dni powszednie				Wolne soboty				Niedziele			
	% wykonujących		czas trwania		% wykonujących		czas trwania		% wykonujących		czas trwania	
	Specjaliści				Specjaliści				Specjaliści			
	techni- czni	nietech- nicz.	techni- czni	nietech- nicz.	techni- czni	nietech- nicz.	techni- czni	nietech- nicz.	techni- czni	nietech- nicz.	techni- czni	nietech- nicz.
Liczba osób badanych	1304	1585	x	x	140	157	x	x	273	282	x	x
Czas wolny razem	96,0	95,0	3,38	3,17	100,0	96,8	7,06	6,16	98,9	98,9	8,52	7,49
w tym:												
czytanie książek	20,1	29,8	1,02	1,05	15,7	24,2	1,05	1,10	24,9	35,5	1,20	1,17
czytanie gazet i czasopism	46,2	34,1	0,40	0,40	50,0	36,9	0,59	0,47	44,3	30,9	0,55	0,51
oglądanie telewizji	78,1	74,8	1,58	1,45	86,4	89,2	3,04	2,58	89,4	90,1	3,17	2,59
teatr, koncerty	0,5	0,5	1,23	2,06	2,1	1,9	2,40	1,55	0,7	1,8	1,38	1,24
kino	1,6	1,8	1,50	1,58	2,1	3,2	2,00	2,06	4,4	5,0	2,08	1,57
życie towarz.	16,3	17,9	2,28	2,10	46,4	33,1	3,40	3,02	52,4	49,6	3,07	2,50
spacery	11,7	13,0	1,06	1,06	29,3	24,8	1,35	1,19	53,8	45,7	1,43	1,34
wycieczki	0,6	0,6	3,29	5,03	2,9	4,5	6,49	8,19	2,6	2,1	3,56	6,00
czynne upraw. sportu	0,8	1,2	1,17	1,09	2,1	0,6	1,15	0,30	1,1	1,1	2,55	1,00
hobby	8,4	4,3	1,29	1,02	11,4	8,3	2,27	1,18	12,5	8,2	1,50	1,53
praktyki relig.	3,7	4,6	1,01	0,48	5,0	4,5	1,02	1,58	60,4	59,6	1,07	1,08
odpoczynek bierny	27,8	19,2	0,50	0,47	27,9	24,8	1,59	1,08	40,3	28,7	1,16	1,18

Tabl. 10. Czas wolny w budżecie czasu robotników przemysłowych i budowlanych według typu dnia tygodnia

Czynności	Dni powszednie				Wolne soboty				Niedziele			
	% wykonujących		czas trwania		% wykonujących		czas trwania		% wykonujących		czas trwania	
	Robotnicy				Robotnicy				Robotnicy			
	prze- mysł.	budo- wlani	prze- mysł.	budo- wlani	prze- mysł.	budo- wlani	prze- mysł.	budo- wlani	prze- mysł.	budo- wlani	prze- mysł.	budo- wlani
Liczba osób badanych	4384	886	x	x	407	72	x	xx	813	167	x	x
Czas wolny-razem	92,3	96,5	3,29	3,34	98,0	100,0	6,48	7,14	99,8	100,0	9,01	9,46
w tym:												
czytanie książek	7,6	5,3	1,05	1,14	8,1	11,1	1,15	1,17	11,7	7,8	1,28	1,01
czytanie czasopi- sm i gazet	39,9	42,1	0,41	0,42	40,0	50,0	0,48	0,45	37,3	37,3	0,51	0,57
oglądanie TV	75,3	84,5	2,01	2,06	88,2	91,7	3,27	3,34	93,2	94,6	3,36	4,09
teatr, koncerty	0,1	-	3,05	-	0,5	-	4,15	-	1,0	0,6	3,38	3,00
kino	1,6	1,4	2,06	1,48	2,7	2,8	1,59	2,00	3,7	4,2	1,52	1,58
życie towarzyskie	15,0	15,2	2,20	2,27	38,1	47,2	3,28	3,33	55,8	50,9	3,28	3,26
spacery	8,8	7,3	1,17	1,14	14,7	18,1	1,38	1,25	40,2	41,3	1,33	1,48
wycieczki	0,2	0,1	3,39	15,15	2,7	-	5,52	-	2,2	3,6	7,28	6,50
czynne uprawia- nie sportu	0,6	0,3	1,44	1,40	0,7	-	2,00	-	0,7	0,6	1,53	1,30
hobby	5,0	3,8	1,23	1,39	8,8	8,3	3,08	1,40	5,7	9,0	2,35	2,05
praktyki relig.	4,2	3,2	0,56	0,56	6,6	11,1	0,47	0,56	63,7	70,7	1,07	1,08
odpoczynek bierny	33,0	36,2	0,58	0,56	36,4	43,1	1,08	1,09	46,0	45,7	1,17	1,18

Tabl. 10. Odsetek osób wykonujących czynności i zajęcia ujęte w dobowym budżecie czasu w wolne soboty w 1984 r. według wielkości miast

Zajęcia/czynności	Miasto o liczbie ludności			
	Ogółem	100 tys. i więcej	20-100 tys.	poniżej 20 tys.
	odsetek osób wykonujących czynności			
Liczba osób	2,287	1,275	676	336
Potrzeby fizjologiczne	100,0	100,0	100,0	100,0
Praca zawodowa	5,9	5,4	5,5	8,6
Dojazdy/dojścia	37,5	38,3	39,8	29,8
Zajęcia poza domem	57,8	55,5	61,7	58,6
Zajęcia domowe	88,9	89,3	88,9	87,8
Nauka	3,1	3,8	2,2	2,1
Czas wolny	99,1	98,8	99,6	99,4
Czytanie gazet i czasopism	38,8	38,5	39,2	39,3
Czytanie książek	15,6	17,5	13,3	12,8
Oglądanie telewizji	88,7	87,1	91,7	88,7
Słuchanie radia	11,0	12,1	9,5	10,1
Słuchanie muzyki	4,0	4,3	4,0	2,7
Czynny udział w zaj.kulturalnych	0,2	0,1	0,3	0,3
Pobyty w teatrze, na koncercie	0,8	1,2	0,6	-
Pobyty w kinie	2,9	3,2	2,5	2,4
Spotkania, wizyty, zabawy towarzys.	36,3	37,4	37,6	29,8
Spacery	26,6	29,4	23,1	23,2
Oglądanie imprez i występów sportowych /poza domem/	0,8	0,9	0,9	0,3
Czynne uprawianie sportu	0,8	0,9	0,7	0,3
Wycieczki turystyczne	2,1	2,2	1,9	2,1
Zamieszkiwanie osobiste	8,0	8,0	8,0	7,7
Praktyki i inne zajęcia religijne	10,0	9,3	10,0	10,7
Rozmowy z członkami rodziny	25,1	25,0	26,5	22,9
Rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi/ itp.	11,9	10,8	13,2	13,4
Odpooczynek bierny	40,5	41,2	40,5	37,8

Tabl. 11. Przeciętny czas wykonywania czynności i zajęć w dobowym budżecie czasu wolnych sobót w 1984 r. według wielkości miast

Zajęcia/czynności	Miasto o liczbie ludności			
	Ogółem	100 tys. i więcej	20-100 tysięcy	poniżej 20 tys.
	przeciętny czas wykonywania czynności			
Liczba osób	2287	1275	676	336
Potrzeby fizjologiczne	10,40	10,47	10,28	10,35
Praca zawodowa	6,37	6,30	6,59	6,25
Dojazdy/dojścia/	1,14	1,16	1,11	1,16
Zajęcia poza domem	2,24	2,19	2,29	2,28
Zajęcia domowe	5,00	4,53	5,01	5,25
Nauka	2,53	3,00	2,51	2,09
Czas wolny	6,37	6,42	6,38	6,17
Czytanie gazet i czasopism	0,52	0,53	0,52	0,48
Czytanie książek	1,16	1,16	1,19	1,03
Oglądanie telewizji	3,06	3,04	3,06	3,12
Słuchanie radia	1,00	1,03	0,56	0,57
Słuchanie muzyki	1,05	1,05	1,10	0,47
Czynny udział w zajęciach kulturalnych	2,34	2,30	0,53	6,00
Pobyty w teatrze, na koncertach	2,31	2,31	2,30	-
Pobyty w kinie	2,04	2,04	2,08	1,54
Spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	3,09	3,09	2,56	3,37
Spacerowanie	1,33	1,37	1,30	1,22
Oglądanie imprez i występów sportowych /poza domem/	2,19	2,16	2,38	1,00
Czynne uprawianie sportu	1,18	1,24	1,15	0,15
Wycieczki turystyczne	6,10	5,29	8,08	5,15
Zamieszkiwanie osobiste	2,20	1,59	3,06	2,07
Praktyki i inne zajęcia religijne	1,02	0,59	1,14	0,48
Rozmowy z członkami rodziny	0,53	0,52	0,52	0,59
Rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi/ itp.	0,56	0,56	0,59	0,50
Odpooczynek bierny	1,21	1,24	1,16	1,21

Tabl. 13. Odsetek osób wykonujących czynności i zajęcia
ujęte w dobowym budżecie czasu w niedziele 1984 r.
według wielkości miast

Zajęcia/czynności	Miasto o liczbie ludności			
	Ogółem	100 tys. i więcej	20-100 tysięcy	poniżej 20 tys.
	odsetek osób wykonujących czynności			
Liczba osób	3524	2013	1070	441
Potrzeby fizjologiczne	100,0	100,0	100,0	100,0
Praca zawodowa	7,5	5,7	10,1	9,5
Dojazdy/dojścia/	58,9	58,0	59,3	61,5
Zajęcia poza domem	8,2	7,9	8,7	8,2
Zajęcia domowe	81,8	80,9	82,1	85,7
Nauka	3,1	3,7	2,2	2,3
Czas wolny	99,6	99,6	99,4	99,8
Czytanie gazet i czasopism	35,1	36,8	32,7	33,3
Czytanie książek	19,8	21,7	17,3	17,7
Oglądanie telewizji	91,5	90,8	92,8	91,8
Słuchanie radia	13,5	13,4	14,9	10,7
Słuchanie muzyki	4,9	5,2	4,7	5,5
Czynny udział w zajęciach kulturalnych	0,2	0,2	0,4	-
Pobyt w teatrze, na koncercie	0,8	1,0	0,7	0,2
Pobyt w kinie	4,1	4,4	3,9	2,7
Spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	52,1	50,5	55,3	51,9
Spacer	46,9	48,5	46,4	41,3
Oglądanie imprez i występów sportowych /poza domem/	2,1	1,9	2,4	2,5
Czynne uprawianie sportu	0,8	1,1	0,2	0,5
Wycieczki turystyczne	2,2	2,2	2,2	2,0
Zamieszkiwanie osobiste	6,7	7,0	6,3	6,3
Praktyki i inne zajęcia religijne	64,8	62,0	68,2	69,4
Rozmowy z członkami rodziny	26,2	26,0	26,3	27,0
Rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi/ itp.	11,1	10,0	13,4	10,7
Odpooczynek bierny	45,1	44,2	48,2	41,5

Tabl. 14. Przeciętny czas wykonywania czynności i zajęć
w dobowym budżecie czasu w niedziele w 1984 r.
według wielkości miast

Zajęcia/czynności	Miasto o liczbie ludności			
	Ogółem	100 tys. i więcej	20-100 tysięcy	poniżej 20 tys.
	przeciętny czas wykonywania czynności			
Liczba osób	3524	2013	1070	441
Potrzeby fizjologiczne	11,24	11,28	11,19	11,20
Praca zawodowa	6,22	6,59	5,36	6,38
Dojazdy/dojścia/	1,10	1,15	1,03	1,07
Zajęcia poza domem	2,01	2,23	1,23	2,03
Zajęcia domowe	3,20	3,19	3,20	3,23
Nauka	2,31	2,32	2,34	2,12
Czas wolny	8,30	8,29	8,38	8,15
Czytanie gazet i czasopism	0,53	0,52	0,54	0,59
Czytanie książek	1,19	1,20	1,19	1,16
Oglądanie telewizji	3,20	3,18	3,23	3,21
Słuchanie radia	1,01	1,01	1,02	0,56
Słuchanie muzyki	1,08	1,08	1,14	0,53
Czynny udział w zajęciach kulturalnych	1,56	2,11	1,41	-
Pobyt w teatrze, na koncercie	2,46	2,38	2,34	6,45
Pobyt w kinie	1,58	2,02	1,50	1,58
Spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	3,07	3,11	2,58	3,10
Spacery	1,37	1,40	1,33	1,31
Oglądanie imprez i występów sportowych /poza domem/	2,01	2,23	1,35	1,52
Czynne uprawianie sportu	1,28	1,33	0,38	1,15
Wycieczki turystyczne	5,58	6,32	5,06	5,27
Zamieszkiwanie osobiste	1,56	1,55	2,04	1,38
Praktyki i inne zajęcia religijne	1,09	1,09	1,10	1,09
Rozmowy z członkami rodziny	0,55	0,56	0,55	0,54
Rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi/ itp.	0,55	0,58	0,54	0,47
Ciepoczynek bierny	1,18	1,17	1,20	1,20

Zajęcia		Stożeczny	Północno-wsch.	Północny	Południowy	Połudn.-wsch.	Śred.-wsch.	Średko-wsch.	Średk.-zach.	Połudn.-zach.
S - sobota N - niedziela		Średni czas trwania czynności w godzinach i min.								
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem osoby zbadane	S	244	88	218	270	245	46	140	196	183
	N	509	245	313	699	625	281	355	376	365
Ogółem	S	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00
	N	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00
Potrzeby fizjologiczne	S	10,29	10,18	10,35	10,16	10,16	10,09	10,23	10,26	10,09
	N	11,05	10,35	11,30	11,09	10,54	10,49	11,00	11,18	11,15
Praca zawodowa	S	0,59	0,35	1,37	1,47	2,44	1,13	1,47	1,48	1,17
	N	1,10	1,51	1,06	1,25	1,37	1,55	1,25	1,13	0,58
Dojazdy/dojścia/ związane z pracą zarobk. poza gosp. roln.	S	0,03	0,01	0,04	0,08	0,05	0,01	0,01	0,05	0,07
	N	0,04	0,03	0,05	0,07	0,04	0,03	0,05	0,03	0,04
Zajęcia poza domem	S	1,17	2,09	1,08	1,07	1,10	1,27	0,57	0,51	1,24
	N	0,09	0,17	0,17	0,06	0,02	0,04	0,04	0,07	0,11
Zajęcia domowe	S	4,37	4,32	4,23	4,00	3,51	4,39	4,06	4,01	4,01
	N	2,40	2,27	2,24	2,11	2,30	2,30	2,32	2,22	2,28
Nauka	S	0,02	-	0,02	0,01	0,01	-	-	0,03	0,02
	N	0,02	0,01	0,01	0,03	-	0,03	-	0,01	0,03
Czas wolny	S	6,07	5,55	5,50	6,13	5,20	5,51	6,15	6,28	6,30
	N	8,03	8,09	8,00	8,19	8,04	7,52	8,06	8,21	8,26
- czytanie gazet i czasopism	S	0,22	0,17	0,14	0,21	0,17	0,14	0,12	0,21	0,14
	N	0,15	0,17	0,12	0,19	0,13	0,18	0,13	0,17	0,14
- czytanie książek	S	0,10	0,07	0,09	0,07	0,07	0,13	0,09	0,06	0,10
	N	0,12	0,10	0,14	0,12	0,09	0,11	0,12	0,08	0,11
- oglądanie telewizji	S	2,19	2,55	2,49	2,44	2,06	2,53	2,53	3,00	2,59
	N	2,58	3,05	3,10	3,00	2,32	3,01	2,57	3,15	3,08
- słuchanie radia	S	0,05	0,06	0,04	0,03	0,03	0,01	0,04	0,05	0,06
	N	0,08	0,09	0,02	0,07	0,08	0,09	0,09	0,08	0,05

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
- czynny udział w zajęciach kulturalnych	S - N -	- 0,04	0,02 -	0,01 -	- -	- -	- 0,01	- -	- -
- pobyt w teatrze, na koncercie	S 0,02 N -	0,01 0,04	- 0,01	0,04 0,03	- 0,01	- 0,06	- 0,01	0,01 0,01	- 0,04
- pobyt w kinie	S 0,05 N 0,05	0,01 0,02	0,03 0,04	0,04 0,04	0,04 0,04	- 0,01	0,03 0,02	0,04 0,04	0,02 0,05
- spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	S 1,17 N 1,35	1,06 1,34	0,59 1,40	1,10 1,45	0,58 1,54	1,20 1,02	1,31 1,48	1,14 1,38	1,27 1,51
- spacer	S 0,28 N 0,37	0,10 0,21	0,19 0,33	0,16 0,32	0,14 0,21	0,08 0,20	0,14 0,33	0,17 0,32	0,16 0,44
- oglądanie imprez i występów sportowych /poza domem/	S - N 0,03	0,01 0,02	0,01 0,06	0,02 0,03	0,01 0,02	- 0,02	0,01 0,03	- 0,03	0,01 0,01
- czynne uprawianie sportu	S 0,01 N -	- -	- 0,01	0,01 -	0,01 0,01	- -	- 0,01	- 0,01	- 0,01
- wycieczki turystyczne	S 0,02 N 0,06	- 0,10	0,03 0,05	0,11 0,08	0,26 0,10	0,02 0,01	0,01 -	0,12 0,05	0,06 0,04
- zamieszkania osobiste	S 0,09 N 0,07	0,21 0,10	0,07 0,07	0,13 0,07	0,12 0,06	0,03 0,04	0,07 0,04	0,16 0,08	0,09 0,12
- praktyki i inne zajęcia religijne	S 0,04 N 0,44	0,06 0,52	0,01 0,40	0,02 0,43	0,05 1,00	0,09 1,00	0,07 0,42	0,02 0,48	0,03 0,44
- rozmowy z członkami rodziny	S 0,16 N 0,13	0,12 0,15	0,10 0,17	0,16 0,17	0,13 0,20	0,11 0,15	0,11 0,18	0,16 0,20	0,10 0,41
- rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi, znajomi/	S 0,06 N 0,11	0,05 0,11	0,06 0,05	0,03 0,05	0,06 0,14	0,01 0,17	0,06 0,10	0,03 0,08	0,05 0,07
- odpoczynek bierny	S 0,23 N 0,37	0,17 0,32	0,30 0,30	0,23 0,39	0,21 0,39	0,21 0,47	0,25 0,39	0,20 0,31	0,21 0,26

Tabl. 16B

BUDŻET CZASU WEEKENDU WEDŁUG MAKROREGIONÓW W 1984 R.

/czynni zawodowo/

Zajęcia S - sobota N - niedziela		Stoże- zny	Północ- no-wsch.	Północ- ny	Połud- niowy	Połudn.- -wsch.	Śred.- -wsch.	Śred- kowy	Średk.- -zach.	Połudn.- -zach.
		Odszetek osób wykonujących czynność								
Ogółem	S N	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x x
Potrzeby fizjologiczne	S N	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 99,7
Praca zawodowa	S N	16,4 33,0	10,2 44,9	21,6 21,1	27,4 27,3	43,7 48,3	17,4 50,9	21,4 37,7	27,0 32,6	20,2 19,7
Dojazdy/dojścia/ zwią- zane z pracą zarobk. poza gosp. rol.	S N	3,7 4,5	1,1 6,5	7,3 7,3	11,5 11,0	6,9 6,1	2,2 4,6	2,9 5,6	8,2 4,5	9,8 6,6
Zajęcia poza domem	S N	47,5 7,3	68,2 11,4	43,1 11,2	50,0 5,9	46,9 2,4	54,3 3,6	45,7 3,1	39,3 6,9	54,1 11,2
Zajęcia domowe	S N	88,1 78,2	87,5 78,0	88,1 74,1	86,7 73,4	85,7 73,3	89,1 69,8	89,3 74,9	83,2 75,2	85,2 80,3
Nauka	S N	2,9 1,8	- 0,4	1,4 1,3	1,1 2,0	0,8 0,5	- 1,4	- 0,6	2,0 0,9	1,1 2,2
Czas wolny	S N	98,4 98,8	100,0 98,8	96,8 99,4	98,5 99,6	99,2 99,2	93,5 98,6	98,6 99,4	98,5 99,7	97,8 99,5
- czytanie gazet i czasopism	S N	42,2 31,4	40,9 31,8	30,3 25,9	38,5 34,6	33,5 23,7	30,4 31,0	26,4 29,3	40,8 32,1	34,4 28,2
- czytanie książek	S N	14,8 16,1	12,5 12,2	12,8 15,7	9,3 14,3	10,6 10,1	6,5 12,2	12,1 13,8	9,7 12,2	14,2 13,4
- oglądanie telewizji	S N	83,2 90,0	94,9 90,2	88,5 92,7	89,6 92,6	84,5 87,4	80,4 86,8	88,6 92,4	86,7 94,1	88,0 91,8
- słuchanie radio	S N	11,9 13,4	12,5 11,8	7,3 5,1	7,8 14,0	6,1 12,3	2,2 12,8	8,6 15,8	10,2 14,4	9,3 9,0

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
- czynny udział w zajęciach kulturalnych	S	-	-	0,5	0,7	-	-	-	-	0,5
	N	-	1,2	-	0,5	0,2	-	0,6	-	-
- pobyt w teatrze, na koncercie	S	2,0	1,3	-	1,9	-	-	-	0,5	-
	N	0,2	1,2	0,3	1,6	0,3	1,8	0,6	0,7	2,5
- pobyt w kinie	S	4,1	1,1	2,8	3,0	3,3	-	2,1	3,6	1,6
	N	4,5	2,0	3,2	2,9	3,2	0,7	2,3	2,8	4,4
- spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	S	38,9	36,4	33,5	37,8	30,6	34,8	35,0	36,2	41,0
	N	46,6	51,4	55,0	55,8	58,1	37,0	57,7	50,9	53,2
- spacery	S	27,0	14,8	20,6	18,9	14,3	10,9	14,3	21,4	18,6
	N	37,7	26,5	33,2	31,6	22,1	22,1	36,1	33,3	42,5
- oglądanie imprez i występów sportowych /poza domem/	S	0,4	1,1	0,5	1,1	0,8	-	0,7	-	0,5
	N	2,4	1,6	4,2	2,3	1,9	1,4	3,4	2,8	1,1
- czynne uprawianie sportu	S	0,8	-	0,5	0,7	0,8	-	-	1,0	1,1
	N	0,4	0,8	1,0	0,3	0,3	0,4	1,1	0,7	0,5
- wycieczki turystyczne	S	1,2	-	0,9	3,0	5,7	2,2	0,7	4,1	2,2
	N	1,6	4,5	1,3	2,0	2,2	0,7	-	1,6	1,4
- zaniżowanie osobiste	S	9,0	10,2	5,5	8,5	6,9	2,2	5,7	7,1	6,0
	N	5,3	6,5	5,8	5,9	4,3	4,3	4,2	6,9	6,3
- praktyki i inne zajęcia religijne	S	8,6	11,4	2,8	4,1	14,7	10,9	10,0	2,6	6,0
	N	63,1	64,1	58,5	63,9	82,2	73,3	66,8	69,1	64,7
- rozmowy z członkami rodziny	S	29,1	25,0	21,6	30,4	26,1	26,1	25,0	30,1	22,4
	N	25,1	28,6	24,6	30,2	36,5	24,2	37,5	33,3	21,4
- rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi, znajomi/	S	12,3	14,8	9,2	5,9	10,6	2,2	13,6	7,7	12,0
	N	17,3	14,3	9,3	9,4	24,8	17,8	18,6	15,5	14,8
- odpoczynek bierny	S	36,5	29,5	39,9	30,7	29,8	32,6	36,4	29,6	35,5
	N	40,9	42,9	38,7	50,4	49,0	48,4	47,9	45,3	38,4

Tabl. 45c

BUDŻET CZASU WEEKENDU MAKROREGIONÓW W 1984 R.

/czynni zawodowo/

Zajęcia		S - sobota N - niedziela		Stoż- owy	Północ- no-wsch.	Północ- ny	Północ- niowy	Połudn. -wsch.	Połudn. -wsch.	Średk. -wsch.	Śred- kowy	Średk. -zach.	Połudn. -zach.
				Przeciętny czas wykonywania czynności									
				2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ogółem osoby zbadane				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ogółem				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Potrzeby fizjologiczne	S			10,29	10,18	10,35	10,16	10,16	10,09	10,23	10,26	10,09	
	N			11,05	10,35	11,30	11,09	10,54	10,49	11,00	11,18	11,17	
Praca zawodowa	S			5,59	3,43	7,29	6,31	6,15	6,58	6,19	6,39	5,23	
	N			3,31	4,08	5,12	5,11	3,21	3,46	3,45	3,43	5,53	
Dojazdy/dojścia/ zwia- zane z pracą zarobk. poza gospod. roln.	S			1,15	1,00	0,56	1,11	1,09	0,30	0,41	0,55	1,14	
	N			1,37	0,43	1,04	1,08	1,10	1,03	1,34	1,05	1,08	
Zajęcia poza domem	S			2,41	3,09	2,38	2,14	2,29	2,41	2,06	2,10	2,35	
	N			1,58	2,29	2,36	1,44	1,34	1,45	2,01	1,37	1,37	
Zajęcia domowe	S			5,14	3,11	4,59	4,37	4,29	5,13	4,36	4,50	4,43	
	N			3,24	3,09	3,15	2,58	3,24	3,35	3,22	3,09	3,04	
Nauka	S			1,15	-	2,45	2,00	1,15	-	-	2,04	2,45	
	N			1,33	3,45	1,26	2,20	1,40	3,45	1,08	1,15	2,06	
Czas wolny	S			6,14	3,55	6,02	5,19	5,23	5,16	6,21	6,34	6,39	
	N			8,08	3,15	8,04	3,21	8,08	7,59	8,09	8,23	8,29	
- czytanie gazet i czasopism	S			0,52	0,43	0,48	0,54	0,51	0,46	0,47	0,52	0,42	
	N			0,49	0,53	0,48	0,56	0,56	0,57	0,46	0,52	0,52	
- czytanie książek	S			1,10	0,56	1,14	1,13	1,07	3,20	1,12	1,06	1,08	
	N			1,15	1,18	1,27	1,22	1,27	1,25	1,24	1,07	1,21	
- oglądanie telewizji	S			2,47	3,06	3,14	3,03	2,29	3,35	3,16	3,27	3,23	
	N			3,18	3,25	3,29	3,14	2,54	3,29	3,12	3,27	3,25	
- słuchanie radia	S			0,45	0,50	0,50	0,42	0,43	0,45	0,45	0,50	1,07	
	N			0,56	1,14	0,48	0,53	1,07	1,07	1,00	0,53	1,00	

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
- czynny udział w zajęciach kulturalnych	S	-	-	6,00	1,23	-	-	-	-	0,15
	N	-	5,55	-	1,20	1,00	-	2,30	-	-
- pobyt w teatrze, na koncercie	S	1,57	1,00	-	3,51	-	-	-	2,00	-
	N	1,00	4,55	3,00	3,20	2,45	5,21	2,00	1,38	2,57
- pobyt w kinie	S	2,12	1,15	1,53	2,11	1,56	-	2,00	2,02	2,00
	N	1,49	2,00	1,59	2,04	2,03	2,00	1,51	2,09	1,53
- spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	S	3,19	3,01	2,55	3,04	3,09	3,49	4,20	3,24	3,31
	N	3,23	3,02	3,02	3,07	3,16	2,47	3,07	3,12	3,30
- spacery	S	1,42	1,05	1,34	1,23	1,39	1,18	1,35	1,19	1,29
	N	1,39	1,17	1,41	1,40	1,35	1,31	1,32	1,35	1,43
- oglądanie imprez i występów sport. /poza domem/	S	1,00	2,00	4,15	3,05	2,00	-	2,15	-	2,15
	N	2,16	2,00	2,28	2,02	1,54	2,26	1,41	2,04	1,53
- czynne uprawianie sportu	S	1,08	-	0,45	1,45	2,08	-	-	0,38	0,15
	N	0,30	0,53	1,50	2,23	3,53	1,30	0,53	1,38	2,38
- wycieczki turystyczne	S	2,45	-	4,38	6,26	7,36	1,30	2,00	4,56	4,23
	N	5,56	3,37	6,38	6,58	7,47	3,23	-	5,43	5,39
- zaniżowania osobiste	S	1,42	3,22	2,15	2,27	2,49	2,15	2,09	3,39	2,31
	N	2,04	2,36	2,01	2,05	2,16	1,25	1,49	1,50	3,16
- praktyki i inne zajęcia religijne	S	0,44	0,54	0,35	0,59	0,31	1,24	1,14	1,18	0,42
	N	1,10	1,21	1,09	1,08	1,13	1,21	1,04	1,09	1,09
- rozmowy z członkami rodziny	S	0,55	0,50	0,49	0,53	0,51	0,44	0,45	0,54	0,44
	N	0,51	0,52	1,11	0,58	0,55	1,01	0,49	1,00	0,54
- rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi, znajomi/	S	0,52	0,37	1,05	0,53	0,54	1,00	0,41	0,39	0,44
	N	1,06	1,20	0,49	0,50	0,56	1,36	0,53	0,52	0,46
- odpoczynek bierny	S	1,04	0,57	1,15	1,14	1,10	1,03	1,10	1,06	1,00
	N	1,29	1,15	1,19	1,17	1,20	1,38	1,21	1,09	1,16

Tabl. 46A

BUDŻET CZASU WEEKENDU WEDŁUG MAKROREGIONÓW W 1984 R.

/bierni zawodowo/

Zajęcia - czynności		Stoż- czny	Północ- no-wsch.	Północ- ny	Połud- niowy	Połudn. -wsch.	Środk.- -wsch.	Środko- wy	Środk.- -zach.	Połudn.- -zach.
S - sobota N - niedziela		Przeciętny czas trwania czynności na 1 osobę biorącą udział w badaniach w godz. i min.								
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem										
Liczba badanych	S	209	88	186	365	235	55	144	278	226
	N	272	122	185	509	238	82	185	355	236
Potrzeby fizjologiczne	S	10,57	10,29	11,13	10,38	11,02	10,58	11,08	11,02	10,36
	N	11,35	11,04	11,22	11,22	11,31	11,42	11,41	11,44	11,12
Praca zawodowa	S	0,19	0,27	0,10	0,08	0,34	0,59	0,19	0,26	0,14
	N	0,04	0,19	0,07	0,03	0,19	0,26	0,07	0,06	0,05
Dojazdy/dojścia/ zwią- zane z pracą zarobk. poza gospod. roln.	S	0,01	0,01	0,01	-	-	0,01	-	-	0,01
	N	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zajęcia poza domem	S	1,18	1,36	1,23	1,33	1,25	1,04	1,12	1,18	1,51
	N	0,08	0,21	0,21	0,09	0,03	0,08	0,07	0,10	0,12
Zajęcia domowe	S	4,30	4,59	5,01	5,01	4,30	2,40	4,47	4,32	4,48
	N	3,11	3,02	3,21	3,11	2,33	2,31	2,59	3,01	3,08
Nauka	S	0,10	0,01	0,03	0,05	0,09	0,11	0,06	0,07	0,10
	N	0,09	0,05	0,08	0,08	0,08	0,21	0,04	0,05	0,09
Czas wolny	S	6,23	6,05	5,50	6,13	5,50	6,12	6,09	6,16	6,00
	N	8,08	8,29	8,07	8,24	8,36	8,19	8,22	8,20	8,41
- czytanie gazet i czasopism	S	0,17	0,16	0,16	0,18	0,17	0,19	0,19	0,19	0,21
	N	0,16	0,17	0,15	0,16	0,17	0,15	0,13	0,20	0,12
- czytanie książek	S	0,19	0,11	0,12	0,08	0,10	0,14	0,15	0,09	0,10
	N	0,17	0,11	0,14	0,12	0,12	0,35	0,15	0,10	0,14
- oglądanie telewizji	S	2,36	2,20	2,29	2,33	1,57	2,07	2,24	2,33	2,41
	N	2,37	3,08	3,13	2,50	2,23	2,55	2,59	3,12	3,15
- słuchanie radia	S	0,09	0,09	0,07	0,08	0,14	0,19	0,08	0,08	0,09
	N	0,15	0,15	0,07	0,12	0,17	0,16	0,15	0,10	0,11
- czynny udział w zaję- ciach kulturalnych	S	-	0,02	-	-	-	-	-	-	-
	N	-	-	-	0,01	-	-	-	-	0,01

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
- pobyt w teatrze, na koncercie	S	-	0,02	-	0,02	-	-	-	-	0,01
	N	0,01	-	-	-	-	0,03	-	0,01	0,01
- pobyt w kinie	S	0,04	0,02	0,03	0,02	0,03	-	0,01	0,02	0,01
	N	0,03	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	0,02	0,03
- spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	S	0,50	0,50	0,52	1,05	0,59	0,41	0,44	1,05	0,48
	N	1,20	1,12	1,28	1,48	1,34	1,09	1,31	1,21	1,45
- spacery	S	0,28	0,20	0,18	0,18	0,17	0,27	0,27	0,21	0,18
	N	0,44	0,28	0,36	0,31	0,30	0,34	0,34	0,35	0,39
- oglądanie imprez i występów sportowych /poza domem/	S	-	0,03	-	0,01	-	0,02	-	0,01	0,01
	N	0,01	0,02	0,02	0,03	0,01	0,01	0,03	-	0,01
- czynne uprawianie sportu	S	0,01	0,02	-	0,01	-	-	-	-	-
	N	0,02	-	-	-	0,01	0,01	-	-	0,01
- wycieczki turyst.	S	0,01	0,11	0,02	0,06	0,04	-	-	0,05	-
	N	0,04	0,08	0,01	0,05	0,09	0,02	-	0,05	0,05
- zamiłowania osobiste	S	0,07	0,01	0,04	0,06	0,05	0,01	0,12	0,09	0,06
	N	0,06	0,06	0,04	0,05	0,05	0,02	0,03	0,04	0,05
- praktyki i inne zajęcia religijne	S	0,07	0,10	0,04	0,12	0,12	0,19	0,09	0,07	0,09
	N	0,50	1,03	0,45	0,54	1,05	0,56	0,48	0,55	0,48
- rozmowy z członkami rodziny	S	0,13	0,17	0,12	0,13	0,20	0,23	0,14	0,15	0,14
	N	0,15	0,19	0,14	0,15	0,20	0,15	0,13	0,19	0,17
- rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi, znajomi/	S	0,10	0,11	0,07	0,08	0,14	0,22	0,15	0,09	0,09
	N	0,14	0,09	0,10	0,08	0,13	0,16	0,19	0,10	0,10
- odpoczynek bierny	S	0,46	0,36	0,53	0,42	0,54	0,46	0,48	0,46	0,46
	N	0,49	0,53	0,47	0,51	1,15	0,48	0,56	0,47	0,39

Zajęcia - czynności		Stołe- czny	Północ- no-wsch.	Północ- ny	Połud- niowy	Połudn.- wsch.	Środk.- wsch.	Środko- wy	Środk.- zach.	Połudn.- zach.
S - sobota N - niedziela		Odsetek osób wykonujących czynność								
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem										
Liczba badanych	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	N									
Potrzeby fizjologiczne	S	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	N	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Praca zawodowa	S	8,1	13,6	4,6	5,2	12,8	25,5	10,4	10,4	6,2
	N	3,7	9,8	5,9	2,8	15,6	15,2	5,1	7,3	5,1
Dojazdy/dojścia/ związane z pracą zarobk. poza gospod. roln.	S	1,4	1,1	1,0	0,3	-	1,8	-	0,4	0,9
	N	-	0,8	0,5	0,2	0,7	-	0,5	-	0,4
Zajęcia poza domem	S	55,0	69,3	55,1	63,0	56,2	56,4	58,3	62,2	66,4
	N	9,2	18,0	13,5	8,1	5,2	8,7	6,2	12,1	10,6
Zajęcia domowe	S	87,1	87,5	88,8	90,7	86,0	83,6	88,2	88,5	89,8
	N	83,8	80,3	81,6	84,7	76,0	69,6	84,1	83,7	82,6
Nauka	S	6,2	1,1	2,6	2,5	4,3	5,5	3,5	2,9	3,5
	N	5,9	3,3	4,3	4,3	5,2	12,0	4,1	4,2	5,1
Czas wolny	S	99,5	98,9	99,0	99,5	99,6	100,0	100,0	98,6	99,6
	N	100,0	100,0	100,0	99,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
- czytanie gazet i czasopism	S	33,5	36,4	30,1	32,6	29,4	32,7	36,1	38,5	42,9
	N	30,1	31,1	25,9	31,4	28,8	28,3	24,6	33,5	23,3
- czytanie książek	S	23,9	15,9	13,8	8,5	12,3	14,5	16,7	11,9	13,3
	N	24,3	13,9	14,6	14,7	15,6	30,4	17,4	13,0	16,1
- oglądanie telewizji	S	85,2	84,1	86,2	88,8	82,1	74,5	83,3	87,8	90,3
	N	87,5	91,8	93,5	89,8	83,0	89,1	90,3	94,9	91,5
- słuchanie radia	S	14,8	18,2	9,2	11,5	17,9	23,6	11,1	14,4	13,3
	N	20,6	21,5	10,8	16,9	22,2	17,4	23,1	15,5	15,7
- czynny udział w zajęciach kulturalnych	S	-	1,1	-	-	-	-	-	-	-
	N	-	-	-	0,6	-	-	-	-	0,4

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
- pobyt w teatrze, na koncercie	S	-	1,1	-	0,8	0,4	-	-	0,4	0,9
	N	1,1	-	-	0,2	-	2,2	-	0,8	0,8
- pobyt w kinie	S	2,9	1,1	2,6	1,1	2,1	-	0,7	1,4	0,4
	N	2,2	1,6	1,6	2,2	2,8	2,2	2,1	2,0	2,1
- spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	S	28,2	33,0	34,7	36,7	31,9	21,8	27,8	36,7	26,5
	N	44,5	50,8	49,7	57,6	55,2	41,3	51,8	47,6	54,7
- spacer	S	26,8	30,7	22,4	18,9	18,7	32,7	28,5	23,7	19,5
	N	46,3	34,4	41,1	35,0	31,3	34,6	38,3	41,4	45,6
- oglądanie imprez i występów sport. /poza domem/	S	-	1,1	-	0,8	0,4	1,8	-	0,7	0,9
	N	1,1	1,6	1,6	1,8	1,0	1,1	2,6	0,3	1,7
- czynne uprawianie sportu	S	1,4	1,1	-	1,4	-	-	-	-	-
	N	1,8	-	2,2	-	0,3	2,2	-	0,3	1,7
- wycieczki turyst.	S	0,5	1,1	0,5	1,6	0,9	-	-	0,7	-
	N	0,7	3,3	0,5	1,0	2,1	1,1	-	1,7	1,3
- zamiłowania osobiste	S	7,2	2,3	3,6	6,3	4,3	1,8	10,4	6,8	5,8
	N	6,3	4,1	4,9	5,9	4,2	1,1	3,6	5,6	3,0
- praktyki i inne zaj. religijne	S	12,4	26,1	7,7	15,6	23,0	27,3	12,5	10,8	15,0
	N	66,9	72,1	68,1	75,6	86,1	71,7	71,8	76,9	66,5
- rozmowy z członkami rodziny	S	26,8	27,3	20,4	23,3	33,2	36,4	24,3	30,9	27,9
	N	25,0	32,0	24,3	27,3	29,2	28,3	26,7	32,4	28,4
- rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi, znajomi/	S	17,2	22,7	10,2	13,2	20,0	29,1	25,0	16,5	15,9
	N	18,8	16,4	14,6	13,0	21,9	21,7	33,3	18,3	17,8
- odpoczynek bierny	S	46,9	39,8	49,0	48,5	54,5	47,3	57,6	45,0	50,9
	N	51,5	55,7	47,6	57,2	57,6	49,7	61,0	51,5	41,1

Zajęcia - czynności		Stoż-	Północ-	Północ-	Północ-	Północ-	Srodk-	Srodko-	Srodko-	Północ-
S - sobota		czny	no-wsch.	ny	niowy	-wsch.	-wsch.	wy	-wsch.	-wsch.
N - niedziela		Przebieg czasu trwania czynności na 1 osobę wykon. czynność w godz. i min.								
		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem										
Liczba badanych	S	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	N									
Potrzeby fizjologiczne	S	10,57	10,29	11,13	10,38	11,02	10,58	11,08	11,02	10,36
	N	11,35	11,04	11,22	11,22	11,31	11,42	11,41	11,44	11,12
Praca zawodowa	S	3,49	3,15	3,35	2,27	4,26	3,51	3,04	4,11	3,54
	N	1,57	3,09	1,50	1,38	2,05	2,51	2,17	1,28	1,34
Dojścia/dojścia/ związane z pracą zarobk. poza gospod. roln.	S	0,45	0,45	1,00	0,30	-	1,07	-	0,30	1,08
	N	-	0,30	0,30	0,15	0,53	1,05	1,15	-	0,30
Zajęcia poza domem	S	2,22	2,19	2,31	2,28	2,31	1,53	2,03	2,05	2,47
	N	1,28	1,55	2,34	1,50	1,06	1,36	1,46	1,24	1,52
Zajęcia domowe	S	5,10	5,42	5,39	5,32	5,14	5,10	5,26	5,07	5,20
	N	3,48	3,46	4,06	3,46	3,21	3,37	3,33	3,36	3,48
Nauka	S	2,33	1,45	2,03	3,12	3,27	3,27	2,48	4,13	4,47
	N	2,27	2,19	3,04	3,16	2,28	2,52	1,38	2,05	2,58
Czas wolny	S	6,24	6,09	5,54	6,15	5,52	6,12	6,09	6,21	6,02
	N	8,08	8,29	8,07	8,26	8,36	8,19	8,22	8,20	8,41
- czytanie gazet i czasopism	S	0,50	0,44	0,53	0,56	0,58	0,57	0,52	0,49	0,49
	N	0,52	0,56	1,00	0,50	1,00	0,52	0,51	0,59	0,53
- czytanie książek	S	1,18	1,10	1,25	1,32	1,20	1,36	1,32	1,15	1,13
	N	1,11	1,22	1,33	1,21	1,20	1,54	1,25	1,20	1,28
- oglądanie telewizji	S	3,03	2,47	2,52	2,53	2,22	2,50	2,53	2,55	2,58
	N	2,59	3,25	3,27	3,09	2,52	3,16	3,19	3,22	3,33
- słuchanie radia	S	0,58	0,52	1,15	1,11	1,16	1,22	1,11	0,58	1,06
	N	1,12	1,13	1,03	1,09	1,17	1,30	1,06	1,06	1,08
- czynny udział w zajęciach kulturalnych	S	-	2,30	-	-	-	-	-	-	-
	N	-	-	-	1,25	-	-	-	-	5,15

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
- pobyt w teatrze, na koncercie	S	-	2,15	-	3,45	1,30	-	-	1,30	1,15
	N	2,15	-	-	2,30	-	2,30	-	1,45	2,00
- pobyt w kinie	S	2,15	2,15	1,57	2,19	2,00	-	2,00	1,56	2,00
	N	2,20	1,53	1,55	1,48	2,06	2,00	1,45	1,56	2,00
- spotkania, wizyty, zabawy towarzyskie	S	2,56	2,32	2,30	2,56	3,03	3,08	2,39	2,58	3,00
	N	3,00	2,21	2,57	3,08	2,51	2,46	2,55	2,50	3,12
- spacery	S	1,46	1,06	1,21	1,35	1,32	1,22	1,36	1,29	1,31
	N	1,35	1,21	1,28	1,30	1,36	1,38	1,28	1,24	1,26
- oglądanie imprez i występów sportowych /poza domem/	S	-	4,30	-	2,15	0,45	1,30	-	2,15	1,30
	N	1,00	2,00	1,40	2,35	2,05	2,00	2,00	1,45	1,23
- czynne uprawianie sportu	S	0,50	2,45	-	1,36	-	-	-	-	-
	N	2,12	-	0,23	-	5,30	0,38	-	0,30	0,45
- wycieczki turystyczne	S	4,15	15,30	5,15	5,46	7,38	-	-	10,45	-
	N	8,30	4,00	4,00	7,57	7,10	3,00	-	5,20	6,10
- zamiłowania osobiste	S	1,38	0,33	2,04	1,39	1,57	1,15	1,52	2,10	1,42
	N	1,42	2,33	1,18	1,21	1,49	3,20	1,17	1,11	2,36
- praktyki i inne zajęcia religijne	S	0,58	0,37	0,55	1,15	0,33	1,08	1,13	1,05	0,57
	N	1,14	1,27	1,06	1,11	1,15	1,19	1,08	1,11	1,12
- rozmowy z członkami rodziny	S	0,47	1,04	1,00	0,56	1,00	1,02	0,58	0,48	0,49
	N	1,00	1,01	0,56	0,55	1,09	0,51	0,49	0,38	1,00
- rozmowy z innymi osobami /sąsiedzi, znajomi/	S	0,56	0,47	1,05	1,03	1,08	1,17	0,58	0,52	0,55
	N	1,16	0,58	1,09	1,02	0,58	1,15	0,57	0,53	0,55
- odpoczynek bierny	S	1,38	1,32	1,48	1,26	1,38	1,38	1,23	1,42	1,31
	N	1,35	1,36	1,39	1,30	2,09	1,44	1,32	1,32	1,34